Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 2ας Σεπτεμβρίου 2021 *

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Καθεστώς ενίσχυσης – Άρθρο 108, παράγραφοι 2 και 3, ΣΛΕΕ – Κανονισμός (ΕΚ) 659/1999 – Άρθρο 4, παράγραφοι 3 και 4 – Έννοια της φράσης "αμφιβολίες κατά πόσον το κοινοποιηθέν μέτρο συμβιβάζεται με την κοινή αγορά" – Απόφαση για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων – Μη κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας – Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) – Κώδικας βέλτιστων πρακτικών για τη διεξαγωγή διαδικασιών που αφορούν τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων – Επαφές "προ της κοινοποίησης" – Διαδικαστικά δικαιώματα των ενδιαφερόμενων μερών – Αγορά επάρκειας ηλεκτρικής ισχύος στο Ηνωμένο Βασίλειο»

Στην υπόθεση C-57/19 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία ασκήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2019,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον É. Gippini Fournier και την P. Němečková,

αναιρεσείουσα,

υποστηριζόμενη από:

τη **Δημοκρατία της Πολωνίας**, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

παρεμβαίνουσα κατ' αναίρεση,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Tempus Energy Ltd**, με έδρα το Pontypridd (Ηνωμένο Βασίλειο),

η **Tempus Energy Technology Ltd**, με έδρα το Pontypridd,

εκπροσωπούμενες από τους J. Derenne και Δ. Βαλλινδά, avocats, καθώς και από τον C. Ziegler, Rechtsanwalt,

προσφεύγουσες πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

το **Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας**, εκπροσωπούμενο αρχικώς από τον F. Shibli καθώς και από τις S. McCrory και Z. Lavery, στη συνέχεια από τον F. Shibli και την S. McCrory, με τη συνδρομή του G. Facenna, QC, και της D. Mackersie, barrister,

παρεμβαίνον πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin και K. Jürimäe, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: E. Tanchev

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Ιουνίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 15ης Νοεμβρίου 2018, Tempus Energy και Tempus Energy Technology κατά Επιτροπής (T-793/14, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2018:790), με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση C(2014) 5083 final της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων κατά του καθεστώτος ενισχύσεων σχετικά με την αγορά της επάρκειας ισχύος στο Ηνωμένο Βασίλειο (κρατική ενίσχυση 2014/N-2) (ΕΕ 2014, C 348, σ. 5, στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΚ) 659/1999

2 Το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [108 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1), το οποίο τιτλοφορείται «Προκαταρκτική εξέταση της κοινοποίησης και αποφάσεις της Επιτροπής» και έχει εφαρμογή στην περίπτωση του επίμαχου καθεστώτος ενισχύσεων, ορίζει στις παραγράφους 2 έως 5 τα εξής:

«2. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει, μετά από προκαταρκτική εξέταση, ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν αποτελεί ενίσχυση, σημειώνει τη διαπίστωση αυτή με σχετική απόφαση.

3. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει, μετά από προκαταρκτική εξέταση, ότι το κοινοποιηθέν μέτρο, ενώ εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου [107], παράγραφος 1, [ΣΛΕΕ], δεν δημιουργεί αμφιβολίες κατά πόσον συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, το κηρύσσει συμβιβάσιμο

με την κοινή αγορά (εφεξής αποκαλούμενη "απόφαση για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων"). Στην απόφαση αυτή, αναφέρεται η συγκεκριμένη εξαίρεση της συνθήκης που εφαρμόσθηκε.

4. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει, μετά από προκαταρκτική εξέταση, ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δημιουργεί αμφιβολίες κατά πόσον συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, αποφασίζει να κινήσει τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο [108], παράγραφος 2, [ΣΛΕΕ] (εφεξής αποκαλούμενη "απόφαση για κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας").

5. Οι αποφάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, πρέπει να λαμβάνονται εντός δύο μηνών. Η προθεσμία αυτή αρχίζει την επομένη της ημέρας παραλαβής της πλήρους κοινοποίησης. Η κοινοποίηση θεωρείται πλήρης εάν, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της ή από την παραλαβή οποιασδήποτε πρόσθετης πληροφορίας που ζητήθηκε, η Επιτροπή δεν ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες. Η προθεσμία μπορεί να παρατείνεται με τη συγκατάθεση τόσο της Επιτροπής όσο και του οικείου κράτους μέλους. Εφόσον είναι απαραίτητο, η Επιτροπή δύναται να καθορίζει πιο περιορισμένα χρονικά περιθώρια.»

3 Το άρθρο 6 του κανονισμού αυτού, το οποίο τιτλοφορείται «Επίσημη διαδικασία έρευνας», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Στην απόφαση για κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή αναφέρει συνοπτικά τα σημαντικότερα πραγματικά και νομικά ζητήματα, προβαίνει σε προσωρινή εκτίμηση σχετικά με το χαρακτήρα του σχεδιαζόμενου μέτρου ως ενίσχυσης και εκθέτει τις αμφιβολίες της για το συμβατό του μέτρου με την κοινή αγορά. Η απόφαση καλεί το οικείο κράτος μέλος και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν παρατηρήσεις εντός ορισμένης προθεσμίας, η οποία συνήθως δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα. Σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την ταχθείσα προθεσμία.»

Ο κώδικας βέλτιστων πρακτικών

4 Ο κώδικας βέλτιστων πρακτικών για τη διεξαγωγή διαδικασιών που αφορούν τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ 2009, C 136, σ. 13, στο εξής: κώδικας βέλτιστων πρακτικών) περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τον τίτλο 3, ο οποίος επιγράφεται «Επαφές προ της κοινοποίησης» και περιέχει τα σημεία 10 έως 18 του κώδικα. Τα σημεία 10 έως 16 έχουν ως εξής:

«10. Από την πείρα της Επιτροπής αποδεικνύεται ότι οι επαφές που προηγούνται της κοινοποίησης έχουν προστιθέμενη αξία, ακόμη και σε φαινομενικά συνήθεις υποθέσεις. Οι επαφές αυτές παρέχουν στις υπηρεσίες της Επιτροπής και στο κοινοποιούν κράτος μέλος τη δυνατότητα να συζητήσουν άτυπα και εμπιστευτικά τις νομικές και οικονομικές πτυχές μιας προτεινόμενης ενίσχυσης πριν την κοινοποίησή της και, με τον τρόπο αυτόν, βελτιώνουν την ποιότητα και την πληρότητα των κοινοποιήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, το κράτος μέλος και οι υπηρεσίες της Επιτροπής μπορούν από κοινού να καταρτίσουν εποικοδομητικές προτάσεις για την διόρθωση των προβληματικών πτυχών ενός προγραμματιζόμενου μέτρου. Το στάδιο αυτό, συνεπώς, προλειαίνει το έδαφος για την ταχύτερη διεκπεραίωση των κοινοποιήσεων από τη στιγμή που υποβληθούν στην Επιτροπή. Η επιτυχής διεξαγωγή επαφών προ της κοινοποίησης πρέπει να επιτρέψει στην Επιτροπή να εκδίδει αποφάσεις βάσει του άρθρου 4 παράγραφοι 2, 3 και 4 του κανονισμού […] 659/1999, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης […].

11. Συνιστάται ιδιαιτέρως η διεξαγωγή επαφών προ της κοινοποίησης σε υποθέσεις που παρουσιάζουν νέα στοιχεία ή ιδιαιτερότητες που δικαιολογούν άτυπες εκ των προτέρων συζητήσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Ωστόσο θα παρέχεται ανεπίσημα καθοδήγηση όποτε το ζητήσει ένα κράτος μέλος.

3.1. Περιεχόμενο

12. Το προ της κοινοποίησης στάδιο προσφέρει τη δυνατότητα συζήτησης και παροχής καθοδήγησης στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος όσον αφορά το εύρος των πληροφοριών που πρέπει να υποβληθούν μέσω του εντύπου κοινοποίησης ώστε να εξασφαλισθεί η πληρότητά του ήδη από την ημερομηνία της κοινοποίησης. Όταν το στάδιο αυτό είναι καρποφόρο, επιτρέπει και τη διεξαγωγή ανοικτών και εποικοδομητικών συζητήσεων για οποιοδήποτε θέμα ανακύπτει από ένα προγραμματιζόμενο μέτρο. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για σχέδια που δεν μπορούν να γίνουν δεκτά με την αρχική τους μορφή και, ως εκ τούτου, πρέπει να αποσυρθούν ή να υποστούν σημαντικές τροποποιήσεις. Το στάδιο αυτό μπορεί επίσης να περιλαμβάνει ανάλυση της ύπαρξης άλλων νομικών βάσεων ή τον εντοπισμό σχετικών προηγούμενων υποθέσεων. Επιπλέον, ένα επιτυχές στάδιο επαφών προ της κοινοποίησης θα επιτρέπει στις υπηρεσίες της Επιτροπής και στο κράτος μέλος να επιλύουν βασικά προβλήματα ανταγωνισμού, να διεξάγουν οικονομική ανάλυση και, κατά περίπτωση, να προσφεύγουν στην απαιτούμενη εξωτερική πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να αποδειχθεί η συμβατότητα ενός προγραμματιζόμενου σχεδίου με την κοινή αγορά. Κατά το προ της κοινοποίησης στάδιο, το κοινοποιούν κράτος μέλος δύναται επίσης να ζητήσει από τις υπηρεσίες της Επιτροπής απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής ορισμένων από τις πληροφορίες που προβλέπονται στο έντυπο κοινοποίησης, οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για την εξέταση της υπόθεσης υπό τις δεδομένες συνθήκες. Τέλος, η προ της κοινοποίησης φάση είναι αποφασιστικής σημασίας προκειμένου να προσδιοριστεί αν μια υπόθεση πληροί εκ πρώτης όψεως τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην απλοποιημένη διαδικασία […].

3.2. Έκταση και χρονικό πλαίσιο

13. Προκειμένου να είναι εποικοδομητικό και αποδοτικό το προ της κοινοποίησης στάδιο, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει συμφέρον να παράσχει στην Επιτροπή τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση ενός προγραμματιζόμενου σχεδίου κρατικών ενισχύσεων, με βάση ένα προσωρινό έντυπο κοινοποίησης. Προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία διεκπεραίωση της υπόθεσης, θα προτιμώνται επαφές υπό μορφή ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή τηλεφωνικών διασκέψεων αντί συσκέψεων. Κανονικά, εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή του προσωρινού εντύπου κοινοποίησης, οι υπηρεσίες της Επιτροπής οργανώνουν μία πρώτη, προ της κοινοποίησης, επαφή.

14. Κατά γενικό κανόνα, οι προ της κοινοποίησης επαφές δεν πρέπει να διαρκούν περισσότερο από 2 μήνες, ενώ πρέπει να ακολουθούνται από πλήρη κοινοποίηση. Σε περίπτωση που οι επαφές αυτές δεν αποφέρουν τους επιθυμητούς καρπούς, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δύνανται να τερματίσουν το προ της κοινοποίησης στάδιο. Ωστόσο, λόγω του ότι το χρονικό πλαίσιο και η μορφή των προ της κοινοποίησης επαφών εξαρτώνται από την πολυπλοκότητα της εκάστοτε υπόθεσης, οι επαφές αυτές μπορούν να διαρκέσουν περισσότερους μήνες. Η Επιτροπή, συνεπώς, συνιστά σε ιδιαίτερα περίπλοκες υποθέσεις (π.χ. ενισχύσεις διάσωσης, μεγάλες ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης, μεγάλες μεμονωμένες ενισχύσεις ή ιδιαίτερα μεγάλα ή σύνθετα καθεστώτα ενίσχυσης) να δρομολογούν τα κράτη μέλη επαφές προ της κοινοποίησης το συντομότερο δυνατό ούτως ώστε να μπορούν να διεξαχθούν συζητήσεις επί της ουσίας.

15. Σύμφωνα με την πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή, η συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης στις προ της κοινοποίησης επαφές είναι πολύ χρήσιμη, ιδίως για υποθέσεις με σοβαρές τεχνικές, οικονομικές και απορρέουσες από το σχέδιο συνέπειες. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή συνιστά να συμμετέχουν στις προ της κοινοποίησης επαφές οι δικαιούχοι μεμονωμένων ενισχύσεων.

16. Εκτός από τις ιδιαίτερα ασυνήθιστες ή περίπλοκες υποθέσεις, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα καταβάλλουν προσπάθεια να παρέχουν στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ανεπίσημη προκαταρκτική αξιολόγηση του σχεδίου στο τέλος του προ της κοινοποίησης σταδίου. Η εν λόγω μη δεσμευτική αξιολόγηση δεν θα αποτελεί την επίσημη θέση της Επιτροπής, αλλά ανεπίσημη καθοδήγηση από μέρους των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την πληρότητα του σχεδίου κοινοποίησης και την εκ πρώτης όψεως συμβατότητα του σχεδίου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Σε ιδιαίτερα περίπλοκες υποθέσεις, οι υπηρεσίες της Επιτροπής μπορούν επίσης να παρέχουν γραπτή καθοδήγηση, κατόπιν αιτήσεως του κράτους μέλους, όσον αφορά τις πληροφορίες που δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί.»

Οι κατευθυντήριες γραμμές 2014-2020

5 Ο τίτλος 3 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (ΕΕ 2014, C 200, σ. 1, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές 2014-2020), ο οποίος επιγράφεται «Αξιολόγηση συμβατότητας σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', [ΣΛΕΕ]», περιέχει το ακόλουθο χωρίο:

«(25) Στην ενότητα 3.2 ορίζονται οι γενικοί όροι συμβατότητας που εφαρμόζονται σε όλα τα μέτρα ενίσχυσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, εκτός εάν οι ειδικές ενότητες του κεφαλαίου 3 προσδιορίζουν ή τροποποιούν τους εν λόγω γενικούς όρους συμβατότητας. […]

[…]

3.1. Κοινές αρχές αξιολόγησης

[…]

(27) […] η Επιτροπή θα θεωρεί ότι ένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά μόνον εφόσον πληροί καθένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

[…]

ε) αναλογικότητα της ενίσχυσης (η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο): το ποσό της ενίσχυσης περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για να δημιουργηθούν κίνητρα για πρόσθετες επενδύσεις ή δραστηριότητες στην οικεία περιοχή· (ενότητα 3.2.5)

[…].

3.2.5. Αναλογικότητα της ενίσχυσης

[…]

(69) Οι ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας θεωρούνται αναλογικές εάν το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου περιβαλλοντικής προστασίας ή του ενεργειακού στόχου.»

[…]

3.2.6. Αποφυγή αδικαιολόγητων αρνητικών συνεπειών στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές

3.2.6.1. Γενικές εκτιμήσεις

[…]

(92) Οι ενισχύσεις μπορούν επίσης να έχουν στρεβλωτικές επιπτώσεις όσον αφορά την αύξηση ή τη διατήρηση της σημαντικής ισχύος του δικαιούχου στην αγορά. Ακόμη και όταν οι ενισχύσεις δεν συμβάλλουν άμεσα στην αύξηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά, μπορεί να το πράττουν έμμεσα, αποθαρρύνοντας την επέκταση υφιστάμενων ανταγωνιστών ή δημιουργώντας κίνητρα για την έξοδό τους, ή αποθαρρύνοντας την είσοδο νέων ανταγωνιστών.

[…]

3.9. Ενισχύσεις για επάρκεια παραγωγής

[…]

3.9.2. Ανάγκη για κρατική παρέμβαση

[…]

(223) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδεικνύουν με σαφήνεια τους λόγους για τους οποίους η αγορά δεν αναμένεται να παρέχει επαρκή δυναμικότητα ελλείψει παρέμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις της αγοράς καθώς και τις τεχνολογικές εξελίξεις. […]

(224) Κατά την αξιολόγησή της η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων και κατά περίπτωση, τα ακόλουθα στοιχεία που το κράτος μέλος οφείλει να παρέχει:

[…]

β) αξιολόγηση των επιπτώσεων της συμμετοχής από την πλευρά της ζήτησης, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των μέτρων για την ενθάρρυνση της διαχείρισης της ζήτησης […]·

[…].

3.9.5. Αναλογικότητα

(228) Ο υπολογισμός το συνολικού ποσού της ενίσχυσης πρέπει να οδηγεί στην εξασφάλιση στους δικαιούχους ποσοστού απόδοσης που να μπορεί να θεωρηθεί εύλογο.

(229) Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών βάσει σαφών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων, με αποτελεσματική στόχευση στον καθορισμένο στόχο, θα θεωρείται ότι οδηγεί σε εύλογα ποσοστά απόδοσης υπό κανονικές συνθήκες.

(230) Το μέτρο πρέπει να ενσωματώνει μηχανισμούς που θα διασφαλίζουν ότι δεν μπορούν να προκύψουν απροσδόκητα κέρδη.

(231) Το μέτρο πρέπει να είναι δομημένο έτσι ώστε να διασφαλίζει ότι η τιμή που καταβάλλεται για τη διαθεσιμότητα τείνει αυτόματα προς το μηδέν όταν το επίπεδο της παρεχόμενης δυναμικότητας αναμένεται να είναι επαρκές για την ικανοποίηση του επιπέδου της ζητούμενης δυναμικότητας.

3.9.6. Αποφυγή αδικαιολόγητων αρνητικών συνεπειών στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές

(232) Το μέτρο θα πρέπει να έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που να καθιστά δυνατή τη συμμετοχή σε αυτό οποιασδήποτε δυναμικότητας η οποία μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας παραγωγής, ιδίως, λαμβάνοντας υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

α) τη συμμετοχή φορέων παραγωγής που χρησιμοποιούν διαφορετικές τεχνολογίες και διαχειριστών που προσφέρουν μέτρα με ισοδύναμες τεχνικές επιδόσεις, για παράδειγμα διαχείριση από την πλευρά της ζήτησης, διασυνδέσεις και αποθήκευση. Με την επιφύλαξη της παραγράφου [228], ο περιορισμός σχετικά με τη συμμετοχή μπορεί να δικαιολογείται μόνο βάσει ανεπαρκών τεχνικών επιδόσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας παραγωγής. Επιπλέον, το μέτρο επάρκειας παραγωγής θα πρέπει να είναι ανοιχτό σε δυνητική άθροιση της ζήτησης και της προσφοράς·

[…].

(233) Το μέτρο:

α) δεν θα πρέπει να μειώνει τα κίνητρα για επενδύσεις στη δυναμικότητα διασύνδεσης·

β) δεν θα πρέπει να υπονομεύει τη σύζευξη των αγορών, συμπεριλαμβανομένων των αγορών εξισορρόπησης·

γ) δεν θα πρέπει να υπονομεύει τις επενδυτικές αποφάσεις για παραγωγή ενέργειας που προηγήθηκαν του μέτρου ή τις αποφάσεις των διαχειριστών σχετικά με την αγορά εξισορρόπησης ή παροχής βοηθητικών υπηρεσιών·

δ) δεν θα πρέπει να ενισχύει αδικαιολόγητα τη δεσπόζουσα θέση στην αγορά·

ε) θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στους φορείς παραγωγής που χρησιμοποιούν τεχνολογίες χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, σε περίπτωση ισοδύναμων τεχνικών και οικονομικών παραμέτρων.»

Το ιστορικό της διαφοράς

6 Το ιστορικό της διαφοράς, το οποίο παρατίθεται στις σκέψεις 1 έως 20 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μπορεί, για τις ανάγκες της παρούσας διαδικασίας, να συνοψιστεί ως εξής.

7 Η Tempus Energy Ltd και η Tempus Energy Technology Ltd (στο εξής, από κοινού: Tempus) διαθέτουν άδεια προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας στο Ηνωμένο Βασίλειο και εκμεταλλεύονται εμπορικά μια τεχνολογία διαχείρισης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, γνωστή και ως «ανταπόκριση στη ζήτηση» [(στο εξής: DSR)], την οποία παρέχουν σε ιδιώτες και επαγγελματίες.

8 Με το καθεστώς ενισχύσεων το οποίο αφορά η επίδικη απόφαση (στο εξής: επίμαχο μέτρο), το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας εγκαθίδρυσε αγορά επάρκειας ισχύος, χορηγώντας στους προμηθευτές επάρκειας ισχύος αμοιβή έναντι της δέσμευσής τους να προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια ή να μειώνουν ή να μεταθέτουν χρονικά την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε περιόδους αιχμής στο δίκτυο. Σκοπός του καθεστώτος αυτού είναι, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 3 της επίδικης αποφάσεως, να διασφαλίζεται ο απρόσκοπτος εφοδιασμός.

9 Όσον αφορά τη λειτουργία της αγοράς επάρκειας ισχύος, η απαιτούμενη ποσότητα ισχύος ορίζεται σε κεντρικό επίπεδο και η αγορά καθορίζει, μέσω δημοπρασιών, την κατάλληλη τιμή για την προμήθεια της αντίστοιχης ποσότητας. Κάθε χρόνο γίνεται δημοπρασία για την παράδοση της απαιτούμενης επάρκειας ισχύος μετά από μια τετραετία (στο εξής: δημοπρασία T-4). Άλλη δημοπρασία πραγματοποιείται κατά το έτος που προηγείται του έτους παράδοσης του αντικειμένου των κύριων δημοπρασιών (στο εξής: δημοπρασία T-1). Ορισμένη επάρκεια ισχύος αφαιρείται συστηματικά από τις δημοπρασίες T-4 με σκοπό την «αποκλειστική διάθεσή της» στις δημοπρασίες T-1, βάσει υπολογισμού της «οικονομικά αποδοτικής» DSR που θα μπορούσε να συμμετάσχει στις δημοπρασίες T-1. Στην επίδικη απόφαση διευκρινίζεται ότι, δεδομένου ότι οι δημοπρασίες T-1 παρέχουν στις επιχειρήσεις DSR καλύτερη οδό πρόσβασης στην αγορά, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεσμεύεται να δημοπρατεί στις δημοπρασίες T-1 τουλάχιστον το 50 % της επάρκειας ισχύος που έχει αφαιρεθεί τέσσερα έτη νωρίτερα προοριζόμενη για «αποκλειστική διάθεση». Οι δημοπρασίες T-4 και T-1 (στο εξής: πάγιες δημοπρασίες) συνιστούν το πάγιο καθεστώς. Πέραν του πάγιου καθεστώτος, υπήρχε κι ένα μεταβατικό καθεστώς, βάσει του οποίου προβλέπονταν, πριν από την περίοδο παράδοσης 2018/2019, «μεταβατικές» δημοπρασίες, που ήταν ανοικτές κυρίως στις επιχειρήσεις DSR.

10 Σε περίπτωση επιτυχίας στη δημοπρασία συνάπτεται με τους προμηθευτές επάρκειας ισχύος σύμβαση στην τιμή εκκαθάρισης, που είναι η χαμηλότερη τιμή η οποία καθορίζεται κατά το πέρας μειοδοτικής δημοπρασίας. Η διάρκεια των συμβάσεων επάρκειας ισχύος για τις οποίες υποβάλλουν προσφορές οι συμμετέχοντες ποικίλλει: μολονότι οι υφιστάμενοι προμηθευτές επάρκειας ισχύος έχουν, στην πλειονότητά τους, πρόσβαση σε ετήσιες συμβάσεις, οι προμηθευτές επάρκειας ισχύος που έχουν δαπάνες εξοπλισμού υψηλότερες από 125 λίρες στερλίνες (GBP) (περίπου 141 ευρώ) ανά κιλοβάτ (kW) (σταθμοί που χρήζουν ανακαίνισης) έχουν πρόσβαση σε συμβάσεις μέγιστης διάρκειας τριών ετών, ενώ οι προμηθευτές επάρκειας ισχύος οι οποίοι έχουν δαπάνες εξοπλισμού υψηλότερες από 250 GBP (περίπου 282 ευρώ) ανά kW (νέοι σταθμοί) έχουν πρόσβαση σε συμβάσεις μέγιστης διάρκειας δεκαπέντε ετών. Οι συμβάσεις διάρκειας άνω του έτους συνάπτονται αποκλειστικά στο πλαίσιο των δημοπρασιών T-4.

11 Το κόστος της χρηματοδότησης της αμοιβής των προμηθευτών επάρκειας ισχύος καλύπτεται από το σύνολο των πιστοποιημένων προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας. Η εισφορά των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζεται ανάλογα με το μερίδιο αγοράς το οποίο κατέχουν και υπολογίζεται βάσει της ζήτησης που καταγράφεται μεταξύ 16:00 και 19:00 εβδομαδιαίως, από τον Νοέμβριο έως τον Φεβρουάριο, προκειμένου να έχουν οι προμηθευτές κίνητρο για μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας από τους πελάτες τους κατά τις περιόδους στις οποίες η ζήτηση είναι γενικώς στο υψηλότερο επίπεδο. Κατά την επίδικη απόφαση, τούτο θα πρέπει να συνεπάγεται μείωση του αριθμού των απαιτούμενων μονάδων παραγωγής και, συνακόλουθα, μείωση του κόστους της αγοράς επάρκειας ισχύος.

12 Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή κατέληξε ότι δεν έπρεπε να διατυπώσει αντιρρήσεις κατά του επίμαχου μέτρου, κρίνοντας ότι αυτό ήταν συμβατό με την εσωτερική αγορά, δυνάμει του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, επειδή πληρούσε τα κριτήρια του σημείου 3.9 των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020.

Η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Δεκεμβρίου 2014, η Tempus άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.

14 Προς στήριξη της προσφυγής της, προέβαλε δύο λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αφορούσαν, ο μεν πρώτος, παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, παραβίαση των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων, της αναλογικότητας και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθώς και εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, ο δε δεύτερος, πλημμέλεια της αιτιολογίας.

15 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε τον πρώτο λόγο ακυρώσεως και, χωρίς να εξετάσει τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, έκανε δεκτή την προσφυγή και ακύρωσε την επίδικη απόφαση.

16 Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τη σκέψη 267 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, αφενός, η διάρκεια και οι όλες περιστάσεις του προ της κοινοποίησης σταδίου και, αφετέρου, το ελλιπές και ανεπαρκές περιεχόμενο της επίδικης αποφάσεως λόγω της πλημμελούς διερεύνησης από την Επιτροπή, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, ορισμένων πτυχών της αγοράς επάρκειας ισχύος συγκροτούσαν ένα σύνολο αντικειμενικών και συγκλινουσών ενδείξεων που κατέτειναν στο συμπέρασμα ότι η απόφαση εκείνη είχε εκδοθεί παρά την ύπαρξη αμφιβολιών υπό την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999, οι οποίες θα έπρεπε να έχουν οδηγήσει την Επιτροπή να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

Τα αιτήματα των διαδίκων

17 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να απορρίψει το αίτημα ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως ή, επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο προκειμένου να εξεταστεί ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως ο οποίος είχε προβληθεί πρωτοδίκως, και

– εν πάση περιπτώσει, να καταδικάσει την Tempus στα δικαστικά έξοδα τόσο της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου όσο και της αναιρετικής διαδικασίας.

18 Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας υποστηρίζει τα αιτήματα της Επιτροπής, όπως και η Δημοκρατία της Πολωνίας, της οποίας η αίτηση παρεμβάσεως υπέρ της Επιτροπής έγινε δεκτή με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου, της 5ης Ιουλίου 2019.

19 Η Tempus ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη ή ως αβάσιμη·

– επικουρικώς, να αποφανθεί επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως ο οποίος είχε προβληθεί πρωτοδίκως και αφορούσε πλημμέλεια της αιτιολογίας, και να ακυρώσει την επίδικη απόφαση·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, υποχρεώνοντάς την να φέρει, πέραν των δικών της, και εκείνα στα οποία υποβλήθηκε η Tempus ενώπιον τόσο του Γενικού Δικαστηρίου όσο και του Δικαστηρίου, και

– να υποχρεώσει το Ηνωμένο Βασίλειο να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

20 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει έναν και μοναδικό λόγο αναιρέσεως, περί εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 108, παράγραφοι 2 και 3, ΣΛΕΕ και του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 659/1999.

21 Ο λόγος αυτός χωρίζεται σε δύο σκέλη: με το πρώτο προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε σφάλματα κατά την ερμηνεία της έννοιας των «σοβαρών δυσχερειών» και ότι κακώς έλαβε υπόψη ως στοιχεία που αποδείκνυαν την ύπαρξη τέτοιων δυσχερειών τη διάρκεια και τις περιστάσεις των επαφών προ της κοινοποίησης, τις επικριτικές παρατηρήσεις εκ μέρους τρίτων και τον περίπλοκο και καινοφανή χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου, ενώ με το δεύτερο προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι εσφαλμένως διαπίστωσε παράλειψη της Επιτροπής να διερευνήσει δεόντως ορισμένες πτυχές της αγοράς επάρκειας ισχύος στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Επί του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Η Επιτροπή προβάλλει πέντε αιτιάσεις προς στήριξη του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως. Με την πρώτη αιτίαση, η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Δημοκρατία της Πολωνίας, ισχυρίζεται κατ' ουσίαν ότι, στις σκέψεις 68 έως 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά το εύρος της εξέτασης στην οποία οφείλει να προβαίνει η Επιτροπή όταν κράτος μέλος τής κοινοποιεί μέτρο κρατικής ενίσχυσης. Ειδικότερα, κατά την άποψή της, κακώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν μπορούσε να περιοριστεί στις

πληροφορίες τις οποίες έδωσε το Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά όφειλε να προχωρήσει σε δικές της έρευνες και να αναζητήσει άλλες πηγές πληροφόρησης για τις ανάγκες της αξιολόγησης κατά το προκαταρκτικό στάδιο εξέτασης.

23 Κατά την Επιτροπή, αν γίνει δεκτό το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου, αυτό θα σημαίνει ότι η ίδια θα είναι υποχρεωμένη να κινεί την επίσημη διαδικασία έρευνας κάθε φορά που η απόφασή της δεν διασκεδάζει πλήρως τις επικρίσεις τις οποίες διατυπώνουν τρίτοι σε σχέση με το εξεταζόμενο μέτρο. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν της υποβλήθηκε καμία επίσημη καταγγελία σχετική με το επίμαχο μέτρο. Εξάλλου, υποστηρίζει ότι δεν αγνόησε τις παρατηρήσεις οι οποίες διατυπώθηκαν ανεπίσημα και αυθόρμητα από τρίτους στη διάρκεια του άτυπου σταδίου προ της κοινοποίησης. Παρά ταύτα έκρινε ότι δεν όφειλε να αναζητήσει πληροφορίες από άλλες πηγές. Το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε το αντίθετο έχει, κατά την άποψη της Επιτροπής, ως αποτέλεσμα να μετατρέπεται η προκαταρκτική διαδικασία εξέτασης σε διαδικασία αυτεπάγγελτης εξέτασης του εκάστοτε μέτρου, με συνέπεια να καταργείται το περιθώριο εκτιμήσεως το οποίο διαθέτει η ίδια όσον αφορά τη θεμελίωση της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του μέτρου με την εσωτερική αγορά.

24 Επιπλέον, λόγω των σημαντικών διαφορών που υφίστανται μεταξύ μιας κοινοποιηθείσας ενίσχυσης και μιας παράνομης ενίσχυσης που έχει τεθεί σε εφαρμογή κατά παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν είναι δυνατόν να συναχθεί από την απόφαση της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψη 62), ότι είναι υποχρεωμένη, σε περίπτωση κοινοποιηθείσας ενίσχυσης, να διερευνά με δική της πρωτοβουλία όλες τις περιστάσεις και να ακούει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη απαντώντας και στα επιχειρήματά τους, όταν οι πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει το κοινοποιούν κράτος μέλος αρκούν για να σχηματίσει την πεποίθηση, κατά το πέρας μιας πρώτης εξέτασης, ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση ή, εφόσον πρέπει να χαρακτηριστεί ως ενίσχυση, ότι είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά.

25 Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δημοκρατία της Πολωνίας θεωρούν επίσης ότι το Γενικό Δικαστήριο έθεσε τον πήχη υπερβολικά χαμηλά για να δεχθεί την ύπαρξη αμφιβολιών και αγνόησε το περιθώριο εκτιμήσεως το οποίο διαθέτει η Επιτροπή όταν εφαρμόζει το άρθρο 107, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και όταν αποφασίζει αν θα κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας ή όχι. Εκτιμούν ότι η προσέγγιση την οποία υιοθέτησε το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει, στην πραγματικότητα, στην κατάργηση κάθε διάκρισης μεταξύ της προκαταρκτικής εξέτασης και της επίσημης διαδικασίας έρευνας, αντιθέτως προς τα όσα προβλέπει ο κανονισμός 659/1999. Πέραν τούτου, η συγκεκριμένη προσέγγιση συνεπάγεται, κατά την άποψή τους, υποχρέωση της Επιτροπής να συνεχίσει την έρευνά της άπαξ και κάποιο ενδιαφερόμενο μέρος διατυπώσει ανησυχίες σε σχέση με το οικείο μέτρο κατά την προκαταρκτική εξέταση, ακόμη και αν το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος δεν έχει προσκομίσει κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Εξάλλου, το γεγονός ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν απάντησε σε όλα τα επιχειρήματα που προέβαλε η Tempus στη διάρκεια της διαδικασίας δεν σημαίνει ότι ήταν αδύνατον να εκδώσει την επίδικη απόφαση βάσει των πληροφοριών τις οποίες είχε στη διάθεσή της. Το γεγονός ότι η απόφαση αυτή δεν δικαίωσε την Tempus δεν αποδεικνύει, κατά την άποψή τους, ότι η Επιτροπή δεν διέθετε τις αναγκαίες πληροφορίες για να μπορεί να λάβει ένα τέτοιο μέτρο.

26 Με τη δεύτερη αιτίαση, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 79 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα χαρακτηριστικά ενός μέτρου, όπως η τεχνική πολυπλοκότητά του, ο καινοφανής χαρακτήρας του ή το ποσό της ενίσχυσης ως απόλυτο μέγεθος, είναι πιθανόν να μαρτυρούν την ύπαρξη «σοβαρών δυσχερειών» κατά την τεκμηρίωση της συμβατότητάς του με τη Συνθήκη ΛΕΕ. Στην

πραγματικότητα, τα ως άνω στοιχεία δεν είναι κρίσιμα για την εκτίμηση του ζητήματος αυτού και η Επιτροπή προσπαθεί ακριβώς, κατά τη διάρκεια των επαφών προ της κοινοποίησης, να υπερκεράσει τις τεχνικές δυσκολίες τις οποίες ενέχει ο φάκελος μιας υποθέσεως. Η νομολογία έχει άλλωστε αναγνωρίσει ότι τέτοια στοιχεία ενδέχεται να δικαιολογούν μεγαλύτερη διάρκεια της προκαταρκτικής διαδικασίας εξέτασης, χωρίς να ενεργοποιείται κατ' ανάγκην η υποχρέωση κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση θέτει υπό αμφισβήτηση τη νομολογία αυτή, στο μέτρο που γίνεται δεκτό ότι η πολυπλοκότητα ενός μέτρου αποτελεί στοιχείο το οποίο δεν δικαιολογεί απλώς παρατεταμένες επαφές με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, αλλά συνεπάγεται υποχρέωση της Επιτροπής να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

27 Με την τρίτη αιτίαση, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 85, 92, 106, 109 και 111 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η μεγάλη διάρκεια των επαφών προ της κοινοποίησης και η ποικιλία των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν από τρεις κατηγορίες επιχειρήσεων συνιστούσαν ένδειξη υπέρ της ύπαρξης σοβαρών δυσχερειών και αποκλίνοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, από τη δική του νομολογία, από την οποία προκύπτει ότι μόνον όταν η διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης υπερβαίνει κατά πολύ τους δύο μήνες από την ημερομηνία παραλαβής της πλήρους κοινοποίησης πρέπει η διάρκεια αυτή να λαμβάνεται υπόψη ως ένδειξη σοβαρών δυσχερειών. Κατά την Επιτροπή, η απόφαση να κοινοποιηθεί ένα μέτρο ενίσχυσης επαφίεται πλήρως στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και, καθ' όσον χρόνο το μέτρο ενίσχυσης δεν έχει κοινοποιηθεί, η αδράνεια της Επιτροπής είναι άνευ συνεπειών.

28 Με την τέταρτη αιτίαση, η Επιτροπή προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι κακώς έλαβε υπόψη, ιδίως στις σκέψεις 101 έως 109 και 111 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την ποικιλία και την προέλευση των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή από διάφορες επιχειρήσεις ως στοιχεία ικανά να εγείρουν αμφιβολίες περί της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά. Υποστηρίζει δε ότι η νομολογία σύμφωνα με την οποία η ίδια οφείλει να ενεργεί με επιμέλεια στις περιπτώσεις καταγγελιών σχετικών με παράνομες ενισχύσεις, ήτοι με μέτρα ενίσχυσης που έχουν ληφθεί χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση, δεν πρέπει να επεκταθεί και σε σχέδια ενισχύσεων τα οποία ούτε έχουν ακόμη κοινοποιηθεί ούτε έχουν τεθεί σε εφαρμογή, καθώς στις περιπτώσεις αυτές οι αυθόρμητες παρατηρήσεις τρίτων δεν είναι δυνατόν να εξομοιωθούν με καταγγελία που ενεργοποιεί την υποχρέωσή της να μην καθυστερήσει την έρευνα και να εξετάσει εντός ορισμένης προθεσμίας τους ισχυρισμούς οι οποίοι περιέχονται στην καταγγελία.

29 Τέλος, με την πέμπτη αιτίαση, η Επιτροπή προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι κακώς έκρινε, στις σκέψεις 86 έως 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το προ της κοινοποίησης στάδιο δεν πρέπει να έχει ως αντικείμενο την εξέταση της συμβατότητας του σχεδιαζόμενου μέτρου και ότι η Επιτροπή δεν επιτρέπεται να συγχέει το, ενδεχομένως προκαταρκτικό, στάδιο της προετοιμασίας της κοινοποίησης ενός μέτρου με το στάδιο της εξέτασής του. Κατά την Επιτροπή, ο σκοπός του προ της κοινοποίησης σταδίου είναι να διευκολύνει τις ανεπίσημες και εμπιστευτικές επαφές της με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για την ανάλυση των πληροφοριών που είναι αναγκαίες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η κοινοποίηση του μέτρου αυτού, όταν πραγματοποιηθεί, θα θεωρηθεί πλήρης. Σε πολλές περιπτώσεις, όπως στην προκειμένη, οι επαφές προ της κοινοποίησης συνιστούν αφορμή να συζητηθούν πτυχές του προτεινόμενου μέτρου οι οποίες ενδέχεται να μην είναι απολύτως συμβατές με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, με συνέπεια να παρέχεται στο ενδιαφερόμενο κράτος η δυνατότητα να επιφέρει τις απαραίτητες τροποποιήσεις στο σχεδιαζόμενο μέτρο πριν από την κοινοποίησή του. Τέτοιου είδους επαφές ενθαρρύνονται ακριβώς σε περίπλοκες υποθέσεις.

30 Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δημοκρατία της Πολωνίας θεωρούν επίσης ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το νομικό και πολιτικό πλαίσιο του προ της κοινοποίησης σταδίου, όπως αυτό οριοθετείται στον κώδικα βέλτιστων πρακτικών. Όταν το προ της κοινοποίησης στάδιο λειτουργεί αποτελεσματικά, μειώνεται ο κίνδυνος καθυστερήσεων στην εφαρμογή του μέτρου ενίσχυσης, κάτι που ήταν ιδιαιτέρως σημαντικό για το Ηνωμένο Βασίλειο εν προκειμένω. Αντιθέτως προς τα όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, είναι όλως πιθανόν, αν διεξαχθούν ενδελεχείς επαφές κατά το προ της κοινοποίησης στάδιο σε σχέση με ένα νέο και περίπλοκο μέτρο, να μπορεί να αρθεί και η παραμικρή αμφιβολία όσον αφορά τη συμβατότητα του μέτρου αυτού με τη Συνθήκη ΛΕΕ.

31 Κατά το Ηνωμένο Βασίλειο, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή δεν χρειάστηκε να προβεί σε δική της αξιολόγηση ακριβώς χάρη στο προ της κοινοποίησης στάδιο, στη διάρκεια του οποίου το Ηνωμένο Βασίλειο συνέλεξε τις απαραίτητες πληροφορίες για να μπορέσει να απαντήσει στις ερωτήσεις της Επιτροπής, τροποποίησε το μέτρο που σχεδίαζε να κοινοποιήσει και διενήργησε εθνικές διαβουλεύσεις προκειμένου να συγκεντρώσει αποδεικτικά στοιχεία από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αν η διάρκεια των επαφών κατά το προ της κοινοποίησης στάδιο αποτελούσε επιχείρημα υπέρ της κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας, ούτε η Επιτροπή ούτε τα κράτη μέλη θα ενδιαφέρονταν να συνεργαστούν στενά στο πλαίσιο του συγκεκριμένου σταδίου.

32 Η Tempus ισχυρίζεται, απαντώντας στην πρώτη αιτίαση, ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής δεν λαμβάνει υπόψη τον αντικειμενικό χαρακτήρα της έννοιας των «αμφιβολιών», λόγω του οποίου η Επιτροπή πρέπει να προχωρεί πέρα από την υποκειμενική αντίληψη του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και να ζητεί όλες τις πληροφορίες οι οποίες είναι κρίσιμες για την πραγματοποίηση μιας σφαιρικής αξιολόγησης, πέραν των πραγματικών στοιχείων που έχει παράσχει το κράτος μέλος αυτό ή, ενδεχομένως, ο καταγγέλλων. Συνεπώς, κατά την άποψή της, το Γενικό Δικαστήριο επ' ουδενί αγνόησε τη νομολογία κρίνοντας ότι η Επιτροπή, αφενός, δεν έπρεπε να περιοριστεί στο να δεχθεί απλώς και μόνον τις πληροφορίες και τους ισχυρισμούς του Ηνωμένου Βασιλείου και, αφετέρου, δεν είχε λάβει, εν προκειμένω, δεόντως υπόψη τις πληροφορίες που είχαν παρασχεθεί από τρίτους. Αντιθέτως, από τη νομολογία συνάγεται ότι η εξέταση της Επιτροπής θα ήταν επαρκής μόνον αν το θεσμικό όργανο είχε διερευνήσει τη βασιμότητα των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν από το κοινοποιούν κράτος μέλος. Επιπλέον, η Tempus υποστηρίζει ότι το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως θα είχε ως αποτέλεσμα να υποχρεώνεται η Επιτροπή να κινεί την επίσημη διαδικασία έρευνας κάθε φορά που τρίτοι διατυπώνουν επικριτικές παρατηρήσεις σε σχέση με κοινοποιηθέν μέτρο στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Ειδικότερα, κατά την Tempus, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε επί της ύπαρξης αμφιβολιών βασιζόμενο όχι μόνο στο γεγονός ότι υποβλήθηκαν παρατηρήσεις από τρίτους, αλλά στην ανεπαρκή ανάλυση των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν από τους τρίτους.

33 Πέραν τούτου, η Tempus ισχυρίζεται ότι η μνημονευόμενη στην απόφαση της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψη 62), υποχρέωση της Επιτροπής να προβαίνει σε εξέταση του εκάστοτε μέτρου κρατικής ενίσχυσης η οποία να μην περιορίζεται στην απλή ανάλυση των πραγματικών και νομικών στοιχείων που της γνωστοποιούνται, ανάλογα με την περίπτωση, είτε από τον καταγγέλλοντα είτε από το κράτος μέλος που της κοινοποιεί το μέτρο, απορρέει ευθέως από την αρχή της χρηστής διοίκησης, η οποία τυγχάνει εφαρμογής ανεξαρτήτως αν πρόκειται για καταγγελία ή κοινοποίηση. Η Tempus προσθέτει ότι η Επιτροπή δεν είναι δυνατόν να εμπιστεύεται πάντοτε τις δηλώσεις του κοινοποιούντος κράτους μέλους, στον βαθμό που το τελευταίο, εφόσον προτίθεται να χορηγήσει την ενίσχυση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αμερόληπτος παράγων. Επομένως, όταν διαπιστώνονται

αντιφάσεις στην κοινοποίηση ή όταν τρίτοι κάνουν λόγο για προβλήματα, η υποχρέωση της Επιτροπής να διευρύνει την εξέταση των πραγματικών και νομικών στοιχείων που περιέρχονται σε γνώση της συνιστά κατάλληλη διαδικαστική εγγύηση.

34 Όσον αφορά τη δεύτερη, την τρίτη, την τέταρτη και την πέμπτη αιτίαση της Επιτροπής, η Tempus ισχυρίζεται, ως προκαταρκτικό ζήτημα, ότι αυτές είναι απαράδεκτες, δεδομένου ότι αφορούν πραγματικές διαπιστώσεις και ότι η Επιτροπή δεν επικαλέστηκε ούτε παραμόρφωση ούτε εσφαλμένο χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο. Επίσης, κατά την άποψή της, η Επιτροπή παρέλειψε να προσδιορίσει ποιες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αφορούν οι αιτιάσεις αυτές.

35 Ως προς την ουσία, η Tempus ισχυρίζεται, απαντώντας στη δεύτερη αιτίαση, ότι, στις σκέψεις 79 έως 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο περιέγραψε απλώς και μόνον τα κρίσιμα πραγματικά στοιχεία, επισημαίνοντας ότι το επίμαχο μέτρο ήταν σημαντικό, περίπλοκο και νέο. Το Γενικό Δικαστήριο δεν εγκαινίασε καμία νέα νομική αρχή, αλλά στηρίχθηκε απλώς στις ιδιαίτερες περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως, λόγω των οποίων έπρεπε κατ' ανάγκην να αναπτυχθεί ειδικό σκεπτικό.

36 Όσον αφορά την τρίτη και την πέμπτη αιτίαση, η Tempus ισχυρίζεται ότι, στις σκέψεις 85 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς διαπίστωσε ότι η προκαταρκτική εξέταση είχε επισπευστεί, δεδομένου ότι διήρκεσε έναν μήνα, ενώ οι προ της κοινοποίησης επαφές είχαν υπάρξει μακροχρόνιες και εκτεταμένες. Το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, αφενός, τους σκοπούς του προ της κοινοποίησης σταδίου όπως προκύπτουν από τον κώδικα βέλτιστων πρακτικών και, αφετέρου, το αντικείμενο της προκαταρκτικής εξέτασης την οποία προβλέπει ο κανονισμός 659/1999 και συνήγαγε εξ αυτών ότι ήταν σφάλμα της Επιτροπής να συγχέει την προετοιμασία της κοινοποίησης με τον έλεγχό της, υπό τη μορφή αρχικώς προκαταρκτικής εξέτασης και εν συνεχεία επίσημης έρευνας. Όπως παρατήρησε το Γενικό Δικαστήριο, κατά τη διάρκεια του προ της κοινοποίησης σταδίου τέθηκαν ζητήματα ουσίας αναφορικά με σημαντικές πτυχές του επίμαχου μέτρου. Η Επιτροπή όμως κατέληξε ότι δεν είχε καμία αμφιβολία ως προς τη συμβατότητά του, ακριβώς στο χρονικό σημείο κατά το οποίο ήταν έτοιμη να ξεκινήσει την προκαταρκτική εξέταση. Κατά την Tempus, σε μια τέτοια συγκυρία, η μικρή διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης δεν μπορούσε παρά να συνιστά ένδειξη ότι η Επιτροπή θα όφειλε να έχει αμφιβολίες. Οι περιστάσεις για τις οποίες γίνεται λόγος εν προκειμένω είναι εξαιρετικές, όπερ δικαιολογεί το σκεπτικό που ανέπτυξε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 111 έως 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

37 Όσον αφορά την τέταρτη αιτίαση, η Tempus ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη την ύπαρξη μιας δέσμης από συγκλίνουσες ενδείξεις, και όχι μόνον την ύπαρξη καταγγελιών, για να κρίνει ότι κακώς η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι δεν υφίσταντο αμφιβολίες. Άλλως ειπείν, το ότι δεν ελήφθη υπόψη, στην επίδικη απόφαση, η ουσία των «καταγγελιών» ήταν μάλλον ο λόγος που οδήγησε το Δικαστήριο στο συμπέρασμα ότι υπήρχαν εν προκειμένω αμφιβολίες. Στην πραγματικότητα, η εξαιρετική ιδιομορφία της προκειμένης υποθέσεως έγκειται στο ότι το προ της κοινοποίησης στάδιο χρησιμοποιήθηκε καταχρηστικά ως προκαταρκτική εξέταση, με συνέπεια η τελευταία να προσλάβει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

38 Υπενθυμίζεται ότι, όταν εκδίδεται βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 απόφαση, όπως η επίδικη, για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων, η νομιμότητα της αποφάσεως εξαρτάται από το αν η εκτίμηση των πληροφοριών και των στοιχείων που διέθετε η Επιτροπή,

κατά το προκαταρκτικό στάδιο εξέτασης του κοινοποιηθέντος μέτρου, θα έπρεπε αντικειμενικά να δημιουργήσει αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητα του μέτρου αυτού με την εσωτερική αγορά, δεδομένου ότι τέτοιες αμφιβολίες πρέπει να οδηγούν στην κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας, όπου μπορούν να μετάσχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη στα οποία αναφέρεται το άρθρο 1, στοιχείο η′, του εν λόγω κανονισμού (απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-817/18 P, EU:C:2020:637, σκέψη 80 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

39 Σε περίπτωση που με την προσφυγή ζητείται η ακύρωση αποφάσεως για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων, ο προσφεύγων επικρίνει κατ' ουσίαν το γεγονός ότι η απόφαση την οποία έλαβε η Επιτροπή σχετικά με την επίμαχη ενίσχυση εκδόθηκε χωρίς το θεσμικό όργανο να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας, προσβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τα διαδικαστικά δικαιώματά του. Συνεπώς, προκειμένου να γίνει δεκτό το αίτημα ακυρώσεως, ο προσφεύγων δικαιούται να προβάλει οποιονδήποτε λόγο βάσει του οποίου θα μπορούσε να αποδειχθεί ότι η εκτίμηση των πληροφοριών και των στοιχείων που διαθέτει η Επιτροπή, κατά το προκαταρκτικό στάδιο εξέτασης του κοινοποιηθέντος μέτρου θα έπρεπε να δημιουργήσει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του μέτρου αυτού με την εσωτερική αγορά. Η προβολή τέτοιων επιχειρημάτων δεν είναι δυνατόν, πάντως, να έχει ως συνέπεια ούτε τη μεταβολή του αντικειμένου της προσφυγής ούτε την τροποποίηση των προϋποθέσεων του παραδεκτού της. Αντιθέτως, η ύπαρξη αμφιβολιών αναφορικά με τη συμβατότητα του μέτρου είναι ακριβώς το ζητούμενο που πρέπει να αποδειχθεί προκειμένου να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή όφειλε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας στην οποία αναφέρεται το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ (απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-817/18 P, EU:C:2020:637, σκέψη 81 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

40 Η απόδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών επί της συμβατότητας της επίμαχης ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά, η οποία πρέπει να αναζητηθεί τόσο στις περιστάσεις έκδοσης της αποφάσεως για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων όσο και στο περιεχόμενό της, βαρύνει τον αιτούντα την ακύρωση της αποφάσεως αυτής, ο οποίος μπορεί να βασιστεί συναφώς σε δέσμη από συγκλίνουσες ενδείξεις (απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-817/18 P, EU:C:2020:637, σκέψη 82 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

41 Ειδικότερα, ο ανεπαρκής ή ελλιπής χαρακτήρας της εξέτασης που διενήργησε η Επιτροπή κατά την προκαταρκτική διαδικασία εξέτασης αποτελεί ένδειξη ότι αντιμετωπίστηκαν κατά την αξιολόγηση του επίμαχου μέτρου σοβαρές δυσχέρειες, των οποίων η ύπαρξη την υποχρεώνει να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας (πρβλ. απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2016, Land Hessen κατά Pollmeier Massivholz, C-242/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:765, σκέψη 38).

42 Επιπλέον, η νομιμότητα αποφάσεως για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων ληφθείσας κατά το πέρας της διαδικασίας προκαταρκτικής εξέτασης πρέπει να εκτιμάται από τον δικαστή της Ένωσης με γνώμονα όχι μόνον τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία διέθετε η Επιτροπή κατά το χρονικό σημείο που την εξέδωσε, αλλά και τα στοιχεία τα οποία μπορούσε να έχει στη διάθεσή της (απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, Achemos Grupė και Achema κατά Επιτροπής, C-847/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2021:343, σκέψη 41).

43 Τα δε πληροφοριακά στοιχεία που η Επιτροπή «μπορούσε να διαθέτει» περιλαμβάνουν εκείνα τα οποία φαίνονται κρίσιμα για την αξιολόγηση που πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την προεκτεθείσα στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, και των οποίων θα μπορούσε,

εφόσον το ζητούσε, να επιτύχει την επίδειξη στη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας (απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, Achemos Grupė και Achema κατά Επιτροπής, C-847/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2021:343, σκέψη 42).

44 Πράγματι, η Επιτροπή οφείλει να διεξάγει τη διαδικασία εξέτασης των επίμαχων μέτρων με επιμέλεια και αμεροληψία, ώστε να έχει στη διάθεσή της, κατά την έκδοση της τελικής αποφάσεως με την οποία διαπιστώνεται η ύπαρξη και, ενδεχομένως, ο ασύμβατος ή παράνομος χαρακτήρας της ενίσχυσης, όσο το δυνατόν πιο πλήρη και αξιόπιστα στοιχεία προς στήριξή της (απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, Achemos Grupė και Achema κατά Επιτροπής, C-847/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2021:343, σκέψη 43).

45 Ωστόσο, μολονότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι, κατά την εξέταση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης και της νομιμότητάς της, ενδέχεται, κατά περίπτωση, να χρειαστεί να μην περιοριστεί η Επιτροπή απλώς στην εξέταση των πραγματικών και νομικών στοιχείων που της έχουν γνωστοποιηθεί (απόφαση της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψη 62), δεν μπορεί να συναχθεί από τη νομολογία αυτή ότι η Επιτροπή οφείλει να αναζητεί, με δική της πρωτοβουλία και ελλείψει οποιασδήποτε σχετικής ένδειξης, όλες τις πληροφορίες που θα μπορούσαν να συνδέονται με την υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί, ακόμη και αν πρόκειται για πληροφορίες που βρίσκονται στη δημόσια σφαίρα (πρβλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, Achemos Grupė και Achema κατά Επιτροπής, C-847/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2021:343, σκέψεις 49 και 50).

46 Εν προκειμένω, στη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η Tempus, για να αποδείξει την ύπαρξη αμφιβολιών κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 659/1999, αρκούσε να τεκμηριώσει ότι η Επιτροπή είτε δεν αναζήτησε και δεν εξέτασε, με τρόπο επιμελή και αμερόληπτο, το σύνολο των κρίσιμων για την ανάλυση αυτή στοιχείων είτε δεν τα έλαβε δεόντως υπόψη, ούτως ώστε να αρθεί κάθε αμφιβολία ως προς τη συμβατότητα του κοινοποιηθέντος μέτρου με την εσωτερική αγορά.

47 Επιπλέον, αφού υπενθύμισε, στη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τη νομολογία που προεκτέθηκε στις σκέψεις 42 και 43 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ειδικότερα, στη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Tempus μπορούσε, προς τεκμηρίωση της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά, να επικαλεστεί κάθε κρίσιμη πληροφορία την οποία διέθετε ή μπορούσε να έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή κατά τον χρόνο που εξέδωσε την επίδικη απόφαση.

48 Εξ αυτού συνάγεται ότι, όπως ορθώς ισχυρίζεται η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένως την έκταση των υποχρεώσεων που υπέχει η Επιτροπή κατά το προκαταρκτικό στάδιο εξέτασης ενός κοινοποιηθέντος μέτρου και, ως εκ τούτου, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

49 Πράγματι, στη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να αναζητήσει, να εξετάσει και να λάβει υπόψη «το σύνολο των κρίσιμων στοιχείων», όπου περιλαμβάνονται κατ' ανάγκην και τα στοιχεία τα οποία δεν είχαν γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή, με συνέπεια η τελευταία να αγνοεί την ύπαρξή τους ή την κρισιμότητά τους για την εξέταση του κοινοποιηθέντος μέτρου. Μια τόσο ευρεία υποχρέωση όμως υπερέβαινε κατά πολύ τα όρια των υποχρεώσεων που υπείχε η Επιτροπή, όπως αυτά προκύπτουν από την προεκτεθείσα στις σκέψεις 38 έως 45 της παρούσας αποφάσεως νομολογία του Δικαστηρίου.

50 Το ίδιο ισχύει και για τη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Tempus μπορούσε, προς τεκμηρίωση της ύπαρξης αμφιβολιών όσον αφορά τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά, να επικαλεστεί όχι μόνον κάθε κρίσιμη πληροφορία που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή, αλλά και κάθε πληροφορία την οποία «μπορούσε να διαθέτει» το θεσμικό όργανο. Η ως άνω συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου αφήνει να εννοηθεί ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να διατηρεί αμφιβολίες για τη συμβατότητα μέτρου ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά για τον λόγο και μόνον ότι υφίστατο κάποιο κρίσιμο πληροφοριακό στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να έχει στη διάθεσή της, χωρίς να χρειάζεται να αποδειχθεί ότι το θεσμικό όργανο γνώριζε όντως την ύπαρξη είτε του ίδιου αυτού του στοιχείου είτε άλλων στοιχείων που την υποχρέωναν, σύμφωνα με την προεκτεθείσα στη σκέψη 45 της παρούσας αποφάσεως νομολογία του Δικαστηρίου, να μην περιοριστεί απλώς στην εξέταση όσων στοιχείων της είχαν γνωστοποιηθεί.

51 Η ύπαρξη όμως και μόνον κάποιου δυνητικά κρίσιμου πληροφοριακού στοιχείου, το οποίο ούτε είχε γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή ούτε η τελευταία όφειλε να ερευνήσει λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριακών στοιχείων που είχε όντως στη διάθεσή της, δεν αρκεί προς απόδειξη της ύπαρξης σοβαρών δυσχερειών, οι οποίες θα υποχρέωναν το θεσμικό όργανο να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

52 Επομένως, η πρώτη αιτίαση την οποία προβάλλει η Επιτροπή στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως είναι βάσιμη.

53 Εντούτοις, η πλάνη του Γενικού Δικαστηρίου περί το δίκαιο, η οποία διαπιστώθηκε στη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως, δεν μπορεί, αυτή καθεαυτήν, να επισύρει την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

54 Τούτο διότι, στη σκέψη 267 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως αναφερόμενο σε «ένα σύνολο αντικειμενικών και συγκλινουσών ενδείξεων, αντλούμενων, αφενός, από τη διάρκεια και τις περιστάσεις του σταδίου που προηγείται της κοινοποιήσεως και, αφετέρου, από το ελλιπές και ανεπαρκές περιεχόμενο της [επίδικης] αποφάσεως, λόγω της ανεπαρκούς διερευνήσεως, από την Επιτροπή, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως, ορισμένων πτυχών της αγοράς επάρκειας ισχύος, οι οποίες πιστοποιούν ότι η Επιτροπή εξέδωσε την [επίδικη] απόφαση παρά την ύπαρξη αμφιβολιών».

55 Η Επιτροπή όμως, τόσο με τις λοιπές αιτιάσεις που προβάλλει στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως όσο και με το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού, αμφισβητεί την αιτιολογία στην οποία στηρίχθηκε το ως άνω διττό συμπέρασμα. Συνεπώς, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση θα πρέπει να αναιρεθεί μόνον εφόσον από την ανάλυση των λοιπών αυτών αιτιάσεων και του δευτέρου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως προκύψει ότι το ως άνω διττό συμπέρασμα ενέχει νομικά σφάλματα.

56 Ευθύς εξαρχής πρέπει να απορριφθεί η προβληθείσα από την Tempus ένσταση απαραδέκτου της δεύτερης, της τρίτης, της τέταρτης και της πέμπτης αιτιάσεως του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως.

57 Ειδικότερα, από τον συνδυασμό του άρθρου 256 ΣΛΕΕ και του άρθρου 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι, ναι μεν το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνον αρμόδιο, αφενός, για τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, εκτός αν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεών του απορρέει από τα στοιχεία της

δικογραφίας τα οποία του έχουν υποβληθεί, και, αφετέρου, για την εκτίμηση των εν λόγω πραγματικών περιστατικών, υπό την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμόρφωσης των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν ενώπιόν του, πλην όμως το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, δυνάμει του άρθρου 256 ΣΛΕΕ, να ελέγξει τον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών και τις έννομες συνέπειες τις οποίες έχει συναγάγει εντεύθεν το Γενικό Δικαστήριο (πρβλ. απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψη 47)

58 Εν προκειμένω, κατ' αρχάς, η Επιτροπή προσδιόρισε επαρκώς κατά νόμον, με την αίτηση αναιρέσεως, ποια σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αφορούν η δεύτερη, η τρίτη, η τέταρτη και η πέμπτη αιτίαση του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως. Εν συνεχεία, από την επιχειρηματολογία της Επιτροπής καθίσταται σαφές ότι, με τις αιτιάσεις αυτές, το θεσμικό όργανο δεν αμφισβητεί την ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών που διαπιστώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο, αλλά τον νομικό χαρακτηρισμό τους ως ενδείξεων ικανών να στοιχειοθετήσουν την ύπαρξη αμφιβολιών όσον αφορά τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

59 Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί επί της ουσίας, κατά πρώτον, η δεύτερη αιτίαση του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως.

60 Επισημαίνεται συναφώς ότι, στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο χαρακτήρισε το επίμαχο μέτρο «σημαντικό, περίπλοκο και νέο». Αιτιολόγησε τους χαρακτηρισμούς αυτούς, αφενός, μνημονεύοντας στη σκέψη 80 της αποφάσεώς του τα ιδιαιτέρως σημαντικά ποσά που αφορούσε το καθεστώς ενίσχυσης το οποίο επιτράπηκε με την επίδικη απόφαση και διαπιστώνοντας στη σκέψη 81 της αποφάσεώς του ότι τόσο ο ορισμός όσο και η εφαρμογή αυτού του καθεστώτος ενίσχυσης αποτελούσαν περίπλοκη υπόθεση, και, αφετέρου, υπογραμμίζοντας στη σκέψη 82 της ίδιας αποφάσεως ότι η Επιτροπή είχε κληθεί για πρώτη φορά στο πλαίσιο της επίδικης αποφάσεως να αξιολογήσει αγορά επάρκειας ισχύος υπό το πρίσμα των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020, γεγονός το οποίο, κατά το Γενικό Δικαστήριο, αποδείκνυε ότι το επίμαχο μέτρο ήταν νέο τόσο ως προς το αντικείμενό του όσο και ως προς τις μελλοντικές του συνέπειες.

61 Ωστόσο, κατ' αρχάς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το ύψος της ενίσχυσης δεν στοιχειοθετεί, αυτό καθεαυτό, την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών που να υποχρεώνουν την Επιτροπή να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας, για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 1993, Matra κατά Επιτροπής, C-225/91, EU:C:1993:239, σκέψη 36).

62 Στη συνέχεια, μολονότι η πολυπλοκότητα ενός μέτρου ενίσχυσης καταλέγεται μεταξύ των περιστάσεων που χαρακτηρίζουν την εκάστοτε υπόθεση και μπορούν να δικαιολογήσουν μεγάλη διάρκεια του προκαταρκτικού σταδίου εξέτασης (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 13ης Ιουνίου 2013, HGA κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-630/11 P έως C-633/11 P, EU:C:2013:387, σκέψεις 82 και 83), μια τέτοια πολυπλοκότητα δεν σημαίνει, όπως παρατήρησε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 117 των προτάσεών του, ότι η Επιτροπή πρέπει οπωσδήποτε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

63 Τέλος, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας ούτε για τον λόγο και μόνον ότι το μέτρο ενίσχυσης είναι νέο, υπό την έννοια ότι η Επιτροπή δεν έχει, κατά το παρελθόν, εξετάσει ανάλογο μέτρο.

64 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το ύψος της ενίσχυσης που χορηγήθηκε κατ' εφαρμογήν του επίμαχου μέτρου, καθώς και ο περίπλοκος και καινοφανής χαρακτήρας του μέτρου αυτού αποτελούσαν ενδείξεις σοβαρών δυσχερειών που επέβαλλαν την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας.

65 Κατά δεύτερον, πρέπει να εξεταστούν από κοινού η τρίτη και η πέμπτη αιτίαση που προβάλλει η Επιτροπή στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, στρεφόμενη κατά των σκέψεων 85, 90 έως 92, 106, 109 και 111 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως για τον λόγο ότι, κατά την άποψή της, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και ερμήνευσε εσφαλμένως τον σκοπό του προ της κοινοποίησης σταδίου λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια και το περιεχόμενο των προ της κοινοποίησης επαφών ως ενδείξεις της ύπαρξης σοβαρών δυσχερειών.

66 Όπως προκύπτει από το άρθρο 4, παράγραφοι 3 και 5, του κανονισμού 659/1999, η απόφαση με την οποία η Επιτροπή διαπιστώνει, κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, ότι κοινοποιηθέν μέτρο είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά πρέπει να εκδίδεται εντός δύο μηνών από την επομένη της παραλαβής της πλήρους κοινοποίησης.

67 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, παρότι αληθεύει ότι το γεγονός ότι η διάρκεια της προκαταρκτικής διαδικασίας εξέτασης υπερέβη την προθεσμία των δύο μηνών την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 659/1999 δεν αρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή όφειλε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας, ωστόσο το στοιχείο αυτό μπορεί να συνιστά ένδειξη ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να έχει αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητα της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά (απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2013, 3F κατά Επιτροπής, C-646/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:36, σκέψη 32· πρβλ., επίσης, απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2011, Βέλγιο κατά Deutsche Post και DHL International, C-148/09 P, EU:C:2011:603, σκέψη 81).

68 Στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι η προκαταρκτική διαδικασία εξέτασης του επίμαχου μέτρου διήρκεσε μόλις έναν μήνα, όπως διαπίστωσε άλλωστε και το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η διάρκεια αυτή δεν μπορούσε, υπό την έννοια της νομολογίας που εκτέθηκε στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως, να συνιστά ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών όσον αφορά τη συμβατότητα της επίμαχης ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά.

69 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε όμως, στην ίδια σκέψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «υπό το πρίσμα των περιστάσεων της παρούσας υποθέσεως», η διάρκεια της προκαταρκτικής διαδικασίας εξέτασης του μέτρου αυτού δεν ήταν, παρά ταύτα, δυνατόν να θεωρηθεί ως αποχρώσα ένδειξη για την έλλειψη αμφιβολιών περί της συμβατότητας της επίμαχης ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά, δεδομένου ότι έπρεπε επίσης να ληφθούν υπόψη η διάρκεια και το περιεχόμενο των επαφών μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Επιτροπής κατά το προ της κοινοποίησης στάδιο.

70 Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, υπενθύμισε, στις σκέψεις 86 έως 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις σχετικές με το προ της κοινοποίησης στάδιο διατάξεις του κώδικα βέλτιστων πρακτικών και, αφετέρου, εξέθεσε συνοπτικά, στις σκέψεις 92 έως 105 της ίδιας αποφάσεως, τις επαφές που είχαν η Επιτροπή με το Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την κοινοποίηση του επίμαχου μέτρου, καθώς και το περιεχόμενο των αυθόρμητων παρεμβάσεων τρίτων

προσώπων. Εξ αυτών συνήγαγε, στη σκέψη 106 της αποφάσεώς του, το συμπέρασμα ότι «η διάρκεια του σταδίου που προηγείται της κοινοποιήσεως ήταν ουσιωδώς μεγαλύτερη από την περίοδο των δύο μηνών που προβλέπει, κατά γενικό κανόνα, ο [κ]ώδικας βέλτιστων πρακτικών».

71 Με βάση το ως άνω σκεπτικό, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η διάρκεια και οι περιστάσεις του προ της κοινοποιήσεως σταδίου […] δεν επ[έτρεπαν] τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι η σύντομη διάρκεια της διαδικασίας προκαταρκτικής εξετάσεως συνιστ[ούσε] ένδειξη της ελλείψεως αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του εν λόγω καθεστώτος με την εσωτερική αγορά, αλλά, αντιθέτως, αποτελού[σαν] ένδειξη της υπάρξεως τέτοιων αμφιβολιών». Προσέθεσε δε, στη σκέψη 111 της αποφάσεώς του, ότι το επίμαχο μέτρο ήταν «σημαντικό, περίπλοκο και νέο».

72 Όπως όμως προκύπτει από τη νομολογία που μνημονεύθηκε στη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως, η απόδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών επί της συμβατότητας ενός μέτρου ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά πρέπει να προσκομίζεται, ενδεχομένως βάσει μιας δέσμης από συγκλίνουσες ενδείξεις, από τον διάδικο ο οποίος ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων ως προς το περιεχόμενο του μέτρου αυτού.

73 Επομένως, αντιθέτως προς τη συλλογιστική που εκτέθηκε στη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν ήταν έργο του Γενικού Δικαστηρίου να κρίνει αν υπήρχαν αποχρώσες ενδείξεις για την έλλειψη αμφιβολιών περί της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά. Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να ελέγξει αν η Tempus είχε αποδείξει την ύπαρξη τέτοιων αμφιβολιών, ενδεχομένως με τη συνδρομή μιας δέσμης από συγκλίνουσες ενδείξεις.

74 Το Γενικό Δικαστήριο όμως δεν περιορίστηκε απλώς να αποφανθεί ότι από τη διάρκεια και τις περιστάσεις του προ της κοινοποίησης σταδίου δεν μπορούσε να συναχθεί ότι η σχετικά σύντομη διάρκεια του σταδίου προκαταρκτικής εξέτασης αποτελούσε ένδειξη έλλειψης αμφιβολιών. Όπως καθίσταται σαφές στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η μεγάλη διάρκεια και οι περιστάσεις του προ της κοινοποίησης σταδίου συνιστούσαν μάλιστα ενδείξεις της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

75 Κατ’ αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

76 Πιο συγκεκριμένα, από τις παραγράφους 10 και 12 του κώδικα βέλτιστων πρακτικών προκύπτει ότι, όπως κατ’ ουσίαν διαπίστωσε και το ίδιο το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 89 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο βασικός σκοπός του προ της κοινοποίησης σταδίου είναι να διασφαλιστεί ότι το τυποποιημένο έντυπο κοινοποίησης θα είναι πλήρες, προκειμένου να μπορέσει η Επιτροπή, άπαξ και γίνει η κοινοποίηση, να εκδώσει την απόφασή της εντός της προθεσμίας την οποία προβλέπει συναφώς το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 659/1999.

77 Ασφαλώς, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, δεν αποκλείεται σε καμία περίπτωση το ενδεχόμενο η Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να συζητούν, στη διάρκεια του προ της κοινοποίησης σταδίου, και το κατά πόσον το μέτρο ενίσχυσης του οποίου σχεδιάζεται η κοινοποίηση είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά. Πράγματι, από την παράγραφο 10 του κώδικα βέλτιστων πρακτικών προκύπτει ότι οι επαφές μεταξύ της Επιτροπής και του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους μπορούν να αφορούν και προβληματικές πτυχές του

σχεδιαζόμενου μέτρου. Επιπλέον, στην παράγραφο 12 του ίδιου κώδικα επισημαίνεται ότι, όταν το προ της κοινοποίησης στάδιο είναι καρποφόρο, διευκολύνεται επίσης η εξέταση οποιουδήποτε προβλήματος ουσίας εγείρει το προτεινόμενο μέτρο.

78 Παρά ταύτα, η οριστική εξέταση της συμβατότητας ενός δεδομένου μέτρου με την εσωτερική αγορά μπορεί να ξεκινήσει μόνον αφότου το μέτρο αυτό έχει λάβει την τελική του μορφή, κατά το χρονικό σημείο της κοινοποίησής του στην Επιτροπή. Συνεπώς, δεν ενέχει σφάλμα αυτή καθεαυτήν η συλλογιστική την οποία ανέπτυξε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 90 και 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κρίνοντας, αντίστοιχα, ότι το προ της κοινοποίησης στάδιο δεν αποσκοπεί στην αξιολόγηση της συμβατότητας του κοινοποιηθέντος μέτρου με την εσωτερική αγορά και ότι η Επιτροπή προβαίνει στην εξέταση του κοινοποιηθέντος μέτρου μόνον αφότου παραλάβει την κοινοποίηση.

79 Εντούτοις, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο δεν είναι δυνατόν η διάρκεια και οι περιστάσεις του προ της κοινοποίησης σταδίου να αποτελούν ενδείξεις περί δυσχερειών που τυχόν προκαλεί το κοινοποιηθέν μέτρο. Πράγματι, είναι όλως πιθανό, μετά από ένα προ της κοινοποίησης στάδιο που έχει διαρκέσει πολύ, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να αξιοποίησε την επικοινωνία του με την Επιτροπή για να τροποποιήσει το σχεδιαζόμενο μέτρο κατά τρόπο ώστε να επιλύσει κάθε πρόβλημα το οποίο θα μπορούσε να έχει προξενήσει το μέτρο στην αρχικώς σχεδιαζόμενη μορφή του, προκειμένου αυτό να μην εγείρει πλέον καμία δυσχέρεια στην τελική του μορφή, την οποία λαμβάνει κατά την κοινοποίηση.

80 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, η τρίτη και η πέμπτη αιτίαση του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως πρέπει επίσης να γίνουν δεκτές.

81 Κατά τρίτον, πρέπει να εξεταστεί η τέταρτη αιτίαση την οποία προβάλλει η Επιτροπή στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, υποστηρίζοντας ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη τον αριθμό και την ποικιλία των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή ως στοιχείο το οποίο μαρτυρά τις σοβαρές δυσχέρειες που εγείρει το επίμαχο μέτρο.

82 Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε συναφώς, στη σκέψη 101 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι από την κοινοποίηση και την επίδικη απόφαση προέκυπτε ότι «τρεις κατηγορίες επιχειρηματιών θέλησαν, υπό το πρίσμα των πληροφοριών που ήσαν διαθέσιμες κατά τον χρόνο της επεμβάσεώς τους, να κοινοποιήσουν άμεσα και αυθόρμητα τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή ως προς τη συμβατότητα της ενισχύσεως». Στις σκέψεις 102 έως 104 της αποφάσεώς του, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε εν συντομία ποιοι ήταν οι εν λόγω επιχειρηματίες και ποια ήταν τα θέματα που έθιγαν με τις παρατηρήσεις τους.

83 Στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως όμως, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε απλώς να αναφέρει ότι «η ποικιλία των παρατηρήσεων που διαβιβάσθηκαν σε σχέση με το [επίμαχο μέτρο] από τρεις διαφορετικές κατηγορίες επιχειρηματιών» ήταν στοιχείο που μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του μέτρου αυτού με την εσωτερική αγορά.

84 Επιπλέον, αφού υπογράμμισε, στη σκέψη 111 της αποφάσεώς του, ότι το εν λόγω μέτρο «αμφισβητήθηκε υπό τρεις επόψεις από διαφορετικούς επιχειρηματίες οι οποίοι επρόκειτο να επωφεληθούν από αυτό», χωρίς να παράσχει περαιτέρω διευκρινίσεις επί της αιτιολογίας των ως άνω διαπιστώσεων και επί των προβλημάτων που τυχόν εγείρονταν, το Γενικό Δικαστήριο

αποφάνθηκε ότι επρόκειτο για μία από τις περιστάσεις οι οποίες, κατά τη σκέψη 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, συνιστούσαν ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

85 Όπως επισήμανε κατ' ουσίαν και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 103 των προτάσεών του, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή υποχρεούται να κινήσει την επίσημη διαδικασίας έρευνας ενός μέτρου ενίσχυσης για τον λόγο και μόνον ότι ενδιαφερόμενοι τρίτοι υπέβαλαν αυθόρμητα παρατηρήσεις σε σχέση με κοινοποιηθέν μέτρο, ανεξαρτήτως της προέλευσης ή του αριθμού των σχετικών παρατηρήσεων. Η Επιτροπή οφείλει να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας μόνον εφόσον στις παρατηρήσεις αυτές γίνεται αναφορά σε στοιχεία που αποκαλύπτουν την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών στην αξιολόγηση του κοινοποιηθέντος μέτρου.

86 Εν προκειμένω όμως, το Γενικό Δικαστήριο δεν διαπίστωσε ότι στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή γινόταν αναφορά σε στοιχεία τέτοιου είδους, αλλά στηρίχθηκε αποκλειστικώς στον αριθμό και στην «ποικιλία» των παρατηρήσεων αυτών, ως στοιχεία τα οποία μαρτυρούσαν την ύπαρξη αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

87 Όπως ορθώς ισχυρίζεται η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε κατ' αυτόν τον τρόπο σε πλάνη περί το δίκαιο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όπερ σημαίνει ότι πρέπει να γίνει δεκτή η τέταρτη αιτίαση του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως και, κατά συνέπεια, το πρώτο αυτό σκέλος στο σύνολό του.

88 Ωστόσο, για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 53 έως 55 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να εξεταστεί και το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως.

Επί του δευτέρου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

89 Με το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Ηνωμένο Βασίλειο και από τη Δημοκρατία της Πολωνίας, ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο προσάπτοντάς της ότι δεν διερεύνησε δεόντως ορισμένες πτυχές της αγοράς επάρκειας ισχύος στο Ηνωμένο Βασίλειο.

90 Με μια πρώτη αιτίαση, η Επιτροπή βάλλει κατά της εκτιμήσεως που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 146, 152 και 154 έως 156 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή δεν αντιλήφθηκε επαρκώς τις αληθινές δυνατότητες της DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος, διότι άλλως θα είχε αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

91 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές 2014-2020 προβλέπουν μεν αξιολόγηση των επιπτώσεων της συμμετοχής από την πλευρά της ζήτησης, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των μέτρων για την ενθάρρυνση της DSR, πλην όμως δεν επιβάλλουν σε καμία περίπτωση τη συστηματική στήριξη της τεχνολογίας DSR, όπως φαίνεται να απαιτεί το Γενικό Δικαστήριο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

92 Προσθέτει δε ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν αναφέρεται σε κανέναν λόγο που θα μπορούσε να θέσει εν αμφιβόλω τα έγγραφα τα οποία η ίδια είχε στη διάθεσή της, σχετικά με τις δυνατότητες της DSR. Κατά την άποψή της, δεν αμφισβητείται ότι, κατά τον χρόνο λήψης του επίμαχου μέτρου, ούτε το Ηνωμένο Βασίλειο ούτε η Επιτροπή ήταν σε θέση να αξιολογήσουν με απόλυτη ακρίβεια τις μακροπρόθεσμες δυνατότητες της τεχνολογίας DSR. Εξάλλου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ήλεγξε και βεβαιώθηκε ότι το επίμαχο μέτρο ήταν ανοικτό και παρείχε κατάλληλα κίνητρα στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, οπότε δεν χρειαζόταν να διενεργήσει δικές της μελέτες και εκτιμήσεις αναφορικά με τις δυνατότητες της DSR προκειμένου να κρίνει αν η αγορά επάρκειας ισχύος στο Ηνωμένο Βασίλειο συμβιβαζόταν με τις κατευθυντήριες γραμμές 2014-2020. Το ότι οι επιχειρήσεις DSR ήθελαν να παρέχονται ακόμη περισσότερα κίνητρα στο πλαίσιο του επίμαχου μέτρου δεν σήμαινε ότι υπήρχαν σοβαρές δυσχέρειες. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν είχε κανέναν λόγο να κρίνει ότι η αξιολόγηση των δυνατοτήτων της DSR στο Ηνωμένο Βασίλειο και, ως εκ τούτου, της προς δημοπράτηση ποσότητας ισχύος θα συνεπαγόταν σοβαρές δυσχέρειες.

93 Με μια δεύτερη αιτίαση, η Επιτροπή αμφισβητεί την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 159 έως 259 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με τη φερόμενη ως διακριτική ή μειονεκτική μεταχείριση της DSR. Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή βάλλει κατά του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να διατηρεί αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά, λαμβανομένων υπόψη, πρώτον, της διάρκειας των συμβάσεων για την επάρκεια ισχύος, δεύτερον, της μεθόδου ανάκτησης του κόστους και, τρίτον, των όρων συμμετοχής στις δημοπρασίες.

94 Πρώτον, όσον αφορά τη διάρκεια των συμβάσεων για την επάρκεια ισχύος, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας ειδικότερα, στις σκέψεις 181 και 182 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή όφειλε να εξετάσει τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και τις δυσκολίες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων DSR προτού υιοθετήσει την άποψη του Ηνωμένου Βασιλείου ότι δεν ήταν απαραίτητο να προσφερθούν στις εν λόγω επιχειρήσεις συμβάσεις διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους. Τούτο διότι οι μονοετείς συμβάσεις είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση, η δε Tempus ουδέποτε αμφισβήτησε ότι οι αρχικές επενδυτικές δαπάνες των επιχειρήσεων DSR δεν συγκρίνονται σε καμία περίπτωση με εκείνες των νέων προμηθευτών επάρκειας ισχύος. Εξάλλου, η πείρα που έχει αποκτηθεί από το 2014, οπότε και εγκαθιδρύθηκε η αγορά επάρκειας ισχύος, μέχρι σήμερα δεν δείχνει ότι η διαφοροποιημένη πρόσβαση σε πιο μακροπρόθεσμες συμφωνίες είχε ως αποτέλεσμα την εξασφάλιση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος υπέρ των νέων μονάδων παραγωγής.

95 Δεύτερον, όσον αφορά τη μέθοδο ανάκτησης του κόστους, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η συγκεκριμένη πτυχή του επίμαχου μέτρου, η οποία άπτεται του ζητήματος της χρηματοδότησης της αγοράς επάρκειας ισχύος, δεν είχε άμεση συνάφεια προς την αξιολόγηση της συμβατότητας του μέτρου αυτού με την εσωτερική αγορά, αφού δεν υπήρχε δεσμευτική σχέση προορισμού μεταξύ, αφενός, των εσόδων από την εισφορά που επιβαλλόταν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και, αφετέρου, του ποσού της ενίσχυσης. Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, στις σκέψεις 199 και 211 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως παρέπεμψε στο σημείο 27, στοιχείο ε′, και στα σημεία 69 και 92 των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020, ενώ τα σημαντικά για την υπόθεση κριτήρια εκτιμήσεως περιλαμβάνονταν στα κεφάλαια 3.9.5 και 3.9.6 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών.

96 Εν πάση περιπτώσει, κατά την άποψή της, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας, στη σκέψη 210 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή όφειλε να ελέγξει αν το επίμαχο μέτρο παρείχε αντίστοιχα κίνητρα με ένα προγενέστερο σχέδιο για τη μείωση της κατανάλωσης

ηλεκτρικής ενέργειας κατά την αιχμή της ζήτησης. Κατά την Επιτροπή, αρκούσε το συμπέρασμα ότι το μέτρο αυτό ενείχε, ως προβλέψιμο αποτέλεσμα, τέτοια κίνητρα, όπερ συνέβαινε εν προκειμένω. Απαιτώντας από την Επιτροπή να εξετάσει αν η επιλεγείσα μέθοδος χρηματοδότησης ήταν η καταλληλότερη προς ενθάρρυνση της DSR, το Γενικό Δικαστήριο απέδωσε αδικαιολόγητα υπερβολική σημασία στα μέτρα ενθάρρυνσης της DSR. Η Επιτροπή επισημαίνει συναφώς ότι η μέθοδος ανάκτησης του κόστους αποτελεί έναν συμβιβασμό ανάμεσα στο συμφέρον να διατηρηθούν τα κίνητρα προς μείωση της κατανάλωσης και στην ανάγκη να μειωθεί η αβεβαιότητα των προμηθευτών ως προς το μερίδιο του κόστους το οποίο θα καταλήξουν, κατά πάσα πιθανότητα, να επωμιστούν οι ίδιοι. Αν δεν συντρέχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι η αξιολόγηση στην οποία έχει προβεί το κράτος μέλος είναι ανακριβής ή εσφαλμένη, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεούται να επικρίνει τον σχεδιασμό εθνικών μέτρων που έχουν, κατ' αυτήν, στέρεη δικαιολογητική βάση.

97 Η Δημοκρατία της Πολωνίας θεωρεί επίσης ότι, στη σκέψη 210 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εστίασε πολύ στενά στο ζήτημα αν το επίμαχο μέτρο ενθάρρυνε την ανάπτυξη της DSR, αγνοώντας τη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής όσον αφορά την αξιολόγηση της συμβατότητας ενός μέτρου με τις κατευθυντήριες γραμμές 2014-2020.

98 Τρίτον, η Επιτροπή θεωρεί ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει αμφιβολίες αναφορικά με τους όρους συμμετοχής των επιχειρήσεων DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο είχε δεσμευθεί να διαθέτει τουλάχιστον το 50 % του όγκου που είχε κρατηθεί για τις δημοπρασίες T-1, οι οποίες παρείχαν στις επιχειρήσεις DSR καλύτερη οδό πρόσβασης στην αγορά. Κατά την Επιτροπή, οι σκέψεις 242 και 243 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιέχουν μια προδήλως εσφαλμένη εκτίμηση ως προς το ζήτημα αυτό, δεδομένου ότι η ως άνω δέσμευση, στην οποία αναφέρεται η αιτιολογική σκέψη 46 της επίδικης αποφάσεως, έχει νομική ισχύ. Αν το κράτος μέλος δεν εκπλήρωνε τη συγκεκριμένη δέσμευση, το επίμαχο μέτρο θα έπαυε να καλύπτεται από την επίδικη απόφαση.

99 Το Ηνωμένο Βασίλειο θεωρεί επίσης ότι, λαμβανομένης υπόψη της δέσμευσής του να διαθέτει στις δημοπρασίες T-1 τουλάχιστον το 50 % του όγκου που είχε κρατηθεί εξ αρχής, είναι αβάσιμη η κριτική την οποία διατυπώνει συναφώς το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 242 και 243 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι ήταν δικαίωμα της Επιτροπής να δεχθεί τη δέσμευση αυτή χωρίς να απαιτήσει από το Ηνωμένο Βασίλειο να αποδείξει ότι την είχε ενσωματώσει στο εσωτερικό του δίκαιο. Τέλος, το Ηνωμένο Βασίλειο υπενθυμίζει ότι, ναι μεν οι δημοπρασίες T-1 αποτελούν την προτιμώμενη οδό για ορισμένες επιχειρήσεις DSR, πλην όμως οι τελευταίες έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν και στις δημοπρασίες T-4, στις οποίες έχουν εξάλλου καταγράψει εξαιρετικά αποτελέσματα.

100 Όσον αφορά το κατώτατο όριο συμμετοχής των 2 μεγαβάτ (MW) το οποίο έγινε δεκτό με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή παρατηρεί ότι κανένας τρίτος δεν είχε διατυπώσει αντιρρήσεις ως προς αυτό, οπότε οι πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης δεν μπορούσαν να δημιουργήσουν οποιαδήποτε αμφιβολία περί της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά. Η Tempus αμφισβήτησε για πρώτη φορά το κατώτατο αυτό όριο με το υπόμνημα απαντήσεως το οποίο κατέθεσε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, όπερ σημαίνει ότι η συγκεκριμένη αιτίαση θα έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Εν πάση περιπτώσει, η σύγκριση στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 256 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την αγορά επάρκειας ισχύος Pennsylvania-New Jersey-Maryland (PJM) στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι άστοχη και ενδεικτική της απουσίας κριτικής εξέτασης της βασιμότητας των αιτιάσεων της Tempus. Εξάλλου, στη

δεύτερη μεταβατική δημοπρασία, το Ηνωμένο Βασίλειο χαμήλωσε το κατώτατο όριο συμμετοχής στα 500 kW χωρίς αισθητά αποτελέσματα, αφού μόνον το 2,7 % των προσφορών που υποβλήθηκαν από τις επιχειρήσεις DSR ήταν κάτω του ορίου αυτού.

101 Η Επιτροπή υποστηρίζει, συνεπώς, ότι ευλόγως μπορούσε να θεωρήσει, βάσει των πληροφοριών που είχε στη διάθεσή της, ότι το επίμαχο καθεστώς περιλάμβανε κατάλληλα κίνητρα για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων DSR, όπως προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές 2014-2020.

102 Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δημοκρατία της Πολωνίας εφιστούν γενικώς την προσοχή στο γεγονός ότι σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020 είναι να διευκολύνουν το έργο της Επιτροπής όταν ελέγχει αν ένα μέτρο ενίσχυσης συμβάλλει στην επίτευξη σκοπού κοινού συμφέροντος, ο οποίος συνίσταται εν προκειμένω στη διασφάλιση της επάρκειας των μονάδων παραγωγής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με το χαμηλότερο κόστος για τον καταναλωτή και με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο, καθώς και στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών για το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και τον ανταγωνισμό. Αντιθέτως, οι κατευθυντήριες γραμμές δεν έχουν ως αντικείμενο την επιβολή ιδιαίτερων όρων όσον αφορά τη διάρθρωση του μέτρου ενίσχυσης ή τον καθορισμό εκείνων των πτυχών του μηχανισμού επάρκειας οι οποίες στοχεύουν στη διασφάλιση της επάρκειας των μονάδων παραγωγής. Επομένως, ο σκοπός των κατευθυντήριων αυτών γραμμών δεν είναι να διευκολύνουν ή να ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις DSR, όπως εσφαλμένως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο κατ' επανάληψη στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι δημιουργούνταν αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά, ερμήνευσε εσφαλμένως τον σκοπό της αγοράς επάρκειας ισχύος και υπέπεσε σε πλάνη κατά την εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών.

103 Σε απάντηση προς την πρώτη αιτίαση, η Tempus ισχυρίζεται, κατ' αρχάς, ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής εκκινεί από εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Κατά την Tempus, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε απλώς, χωρίς να αγνοήσει τα στοιχεία τα οποία παρασχέθηκαν από το κράτος μέλος, ότι η Επιτροπή όφειλε να διαμορφώσει μια σφαιρική εικόνα του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων που ήταν διαθέσιμα και να αναζητήσει συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία μέσω της επίσημης διαδικασίας έρευνας, εφόσον αυτά ήταν εν προκειμένω αντικειμενικώς αναγκαία για την εξάλειψη των αμφιβολιών.

104 Όσον αφορά, πιο συγκεκριμένα, την αξιολόγηση των δυνατοτήτων της DSR, η Tempus συμμερίζεται απολύτως την εκτίμηση την οποία διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 152 έως 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Θεωρεί ειδικότερα ότι η Επιτροπή όφειλε να απαιτήσει από το Ηνωμένο Βασίλειο να αξιολογήσει εκ των προτέρων τις δυνατότητες συμμετοχής των επιχειρήσεων DSR, όπως επέβαλλαν τα σημεία 223 και 224 των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020, αντί να περιμένει να αποκαλυφθούν οι δυνατότητες αυτές από την πρώτη δημοπρασία. Επιπλέον, η Tempus υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη το γεγονός ότι η τεχνολογία DSR έπρεπε να ενθαρρυνθεί με κατάλληλο τρόπο για να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητές της, πράγμα που θα μπορούσε να καταστήσει την αγορά επάρκειας ισχύος παρωχημένη στο εγγύς μέλλον.

105 Κατά την Tempus, η δεύτερη αιτίαση της Επιτροπής είναι επίσης αβάσιμη. Πρώτον, όσον αφορά τη διάρκεια των συμβάσεων για την επάρκεια ισχύος ως στοιχείο που εισάγει διάκριση, η Επιτροπή εκκινεί από εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι με την απόφαση αυτή δεν διαπιστώθηκε ότι υπήρχε ένα κανονικό καθεστώς συμβάσεων διάρκειας άνω του ενός έτους, από το οποίο αποκλείονταν οι επιχειρήσεις DSR. Επιπλέον, η Tempus ζητεί από το Δικαστήριο να προχωρήσει σε υποκατάσταση αιτιολογίας, ώστε να

διαπιστώσει ότι υφίστανται και άλλα στοιχεία που δικαιολογούν την ύπαρξη αμφιβολιών συναφώς. Όπως υπογράμμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 190 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή όφειλε να εξετάσει αν, λόγω της αδυναμίας των επιχειρήσεων DSR να εξασφαλίσουν συμβάσεις ίδιας διάρκειας με εκείνες των άλλων προμηθευτών επάρκειας ισχύος, υπήρχε ο κίνδυνος να περιοριστεί η πιθανή συμβολή τους στην επίλυση του προβλήματος της επάρκειας των μονάδων παραγωγής. Ειδικότερα, το γεγονός και μόνον ότι μια τεχνολογία είναι επαχθής δεν θα έπρεπε να συνεπάγεται την εξασφάλιση αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος, ενώ η αγορά επάρκειας ισχύος θεωρείται ότι διασφαλίζει τον απρόσκοπτο εφοδιασμό με το ελάχιστο κόστος για τον καταναλωτή.

106 Δεύτερον, όσον αφορά τη μέθοδο ανάκτησης του κόστους, η Tempus ισχυρίζεται ότι οι σκέψεις 208 έως 213 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αφορούν αποκλειστικώς εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο, η οποία δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου. Εν πάση περιπτώσει, η ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου σε σχέση με την ύπαρξη αμφιβολιών ως προς το αποτέλεσμα το οποίο έχει, από πλευράς παροχής κινήτρων, το επίμαχο μέτρο είναι ορθή, για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 194 έως 213 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Όσον αφορά την έλλειψη σχέσης μεταξύ της χρηματοδότησης του μέτρου και του μέτρου ενίσχυσης αυτού καθεαυτό, για την οποία κάνει λόγο η Επιτροπή, η Tempus θεωρεί, αντιθέτως, ότι το επίμαχο μέτρο αποτελεί τέλειο παράδειγμα μηχανισμού που συνεπάγεται δεσμευτική σχέση προορισμού μεταξύ του φόρου και της ενίσχυσης. Πράγματι, τα μηνύματα που εκπέμπουν οι τιμές τις οποίες επιβάλλει η μέθοδος ανάκτησης του κόστους σε ετήσια βάση επηρεάζουν άμεσα τα κίνητρα και την ικανότητα των καταναλωτών να μεταθέτουν τη χρήση τους και, ως εκ τούτου, τη ζήτηση σε περιόδους αιχμής, η οποία χρησιμοποιείται εν συνεχεία για τον υπολογισμό του όγκου της επάρκειας που πρέπει να αγοραστεί για τα επόμενα έτη. Το γεγονός ότι η συγκεκριμένη πτυχή δεν μνημονεύεται στις κατευθυντήριες γραμμές 2014-2020 δεν σημαίνει ότι απαγορεύεται να ληφθεί υπόψη για την αξιολόγηση της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου. Η Tempus θεωρεί, τέλος, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να αρκεστεί σε μια απλή δέσμευση εκ μέρους του κράτους μέλους, αν η δέσμευση αυτή έμενε χωρίς αντίκρισμα στην εθνική νομοθεσία.

107 Τρίτον, όσον αφορά τους όρους συμμετοχής στην αφορά επάρκειας ισχύος και, πιο συγκεκριμένα, το κατώτατο όριο συμμετοχής των 2 MW, η Tempus εκτιμά ότι ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε το επιχείρημα αυτό παραδεκτό, εφόσον αποτελούσε περαιτέρω ανάπτυξη μιας αιτιάσεως που είχε ήδη διατυπωθεί στο δικόγραφο της προσφυγής. Πέραν τούτου, κατά την άποψή της, από τις σκέψεις 249 έως 252 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει σαφώς για ποιον λόγο η κατάθεση εγγυητικής επιστολής μπορεί στην πράξη να συνιστά πρόσκομμα για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

108 Με την πρώτη αιτίασή της στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή βάλλει κατά των σκέψεων 146, 152 και 154 έως 156 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες εντάσσονται στο σκεπτικό που αναπτύσσεται στο κεφάλαιό της υπό τον τίτλο «Διαθέσιμα στοιχεία όσον αφορά τις δυνατότητες της DSR».

109 Ειδικότερα, από την αιτιολογική σκέψη 122 της επίδικης αποφάσεως, της οποίας το περιεχόμενο υπομνήσθηκε από το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 150 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, για να ενισχύσει τον τομέα της DSR, είχε εκφράσει την πρόθεσή του να εξετάσει τις πληροφορίες που θα αποκόμιζε από την πρώτη δημοπρασία T-4 τον Δεκέμβριο του 2014, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι καμπύλες της ζήτησης θα

προσαρμόζονταν καταλλήλως. Πέραν τούτου, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε επεξεργαστεί διατάξεις σχετικές με τις μεταβατικές δημοπρασίες προκειμένου να στηρίξει την ανάπτυξη του τομέα της DSR μεταξύ των ετών 2015 και 2016, καθώς και σχέδιο-πιλότο με θέμα την ενεργειακή αποτελεσματικότητα. Το Ηνωμένο Βασίλειο είχε επίσης αναφέρει ότι, σε συνέχεια της έκθεσης που δημοσιεύθηκε στις 30 Ιουνίου 2014 και είχε καταρτιστεί από την ομάδα τεχνικών εμπειρογνωμόνων (στο εξής: PTE) η οποία ήταν αρμόδια για την εξέταση των συστάσεων ως προς την ποσότητα που έπρεπε να δημοπρατηθεί στην αγορά επάρκειας ισχύος τον Δεκέμβριο του 2014, η National Grid plc εισηγήθηκε την ανάληψη κοινού σχεδίου με την Energy Networks Association (Ένωση Δικτύων Ενέργειας), συμπεριλαμβανομένων των Distribution Network Operators (Διαχειριστών Δικτύων Διανομής).

110 Στη σκέψη 151 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε το περιεχόμενο της αιτιολογικής σκέψης 128 της επίδικης αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία, ακόμη και αν το επίμαχο μέτρο μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη στήριξη της παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, η Επιτροπή έκρινε ότι η ετήσια αξιολόγηση του προβλήματος επάρκειας των μονάδων παραγωγής ελάμβανε υπόψη όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοποιούμενων στην DSR. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η Επιτροπή συνήγαγε εξ αυτού, στην αιτιολογική σκέψη 129 της επίδικης αποφάσεως, ότι το επίμαχο μέτρο ήταν «ουδέτερο σε τεχνολογικό επίπεδο» και δεν είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της θέσης των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα.

111 Στη σκέψη 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως όμως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε πιο συγκεκριμένα ότι η Επιτροπή, όταν διενήργησε την προκαταρκτική εξέταση του επίμαχου μέτρου, ήταν σε θέση να αναλύσει στοιχεία βάσει των οποίων μπορούσε να αντιληφθεί όχι μόνον τον τρέχοντα ρόλο της DSR, αλλά και τις μελλοντικές δυνατότητές της.

112 Στη σκέψη 152 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι οι εκτιμήσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 122, 128 και 129 της επίδικης αποφάσεως, όπως υπενθυμίζονται τόσο στις σκέψεις 150 και 151 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως όσο και στις σκέψεις 109 και 110 της παρούσας αποφάσεως, «δεν αρκούν ώστε να απαλλαγεί η Επιτροπή από τις αμφιβολίες που δημιουργούν τα στοιχεία τα οποία ήδη κατέχει ή τα οποία μπορούσε να έχει στη διάθεσή της κατά τον χρόνο εκδόσεως της [επίδικης] αποφάσεως».

113 Στη σκέψη 154 της αποφάσεώς του, το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε ότι, «λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων στοιχείων και του ρόλου της [DSR], [η Επιτροπή] δεν μπορούσε, εν προκειμένω να αρκεστεί στον “ανοικτό χαρακτήρα” του μέτρου και να καταλήξει, συνακολούθως, στο συμπέρασμα περί της ουδετερότητάς του σε τεχνολογικό επίπεδο, χωρίς να εξετάσει διεξοδικότερα το υποστατό και την αποτελεσματικότητα της λήψεως υπόψη της τεχνολογικής αυτής λύσεως στην αγορά επάρκειας ισχύος».

114 Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα επ’ αυτού, στη σκέψη 155 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι κανένα εκ των στοιχείων που μνημονεύονταν στην επίδικη απόφαση δεν αποδείκνυε ότι η Επιτροπή διεξήγαγε δική της έρευνα όσον αφορά την πραγματική συνεκτίμηση της DSR. Ανέφερε, «[γ]ια παράδειγμα», ότι σε κανένα σημείο της επίδικης αποφάσεως δεν γινόταν αναφορά στην εκτίμηση της National Grid περί 3 γιγαβάτ (GW). Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, συνεπώς, ότι η Επιτροπή είχε δεχθεί τις πληροφορίες και τις παραδοχές που εξέθεσε το Ηνωμένο Βασίλειο.

115 Προσέθεσε δε, στη σκέψη 156 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν ήταν επομένως δυνατόν να αποκλειστεί το ενδεχόμενο, «εάν η Επιτροπή είχε προβεί στη δική της εξέταση των δυνατοτήτων της DSR, ιδίως για να διερευνήσει τις πρακτικές λεπτομέρειες της λήψεως υπόψη των υπολογισμών της National Grid ή άλλων πηγών ή τους λόγους της επιτυχίας των αμερικανικών παραδειγμάτων, οι ρυθμίσεις της συμμετοχής όσων δραστηριοποιούνται στην DSR θα ήσαν διαφορετικές».

116 Βάσει του ως άνω σκεπτικού, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε, με τη σκέψη 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο συμπέρασμα ότι «τα διαθέσιμα στοιχεία όσον αφορά τη δυναμική της DSR […] μπορού[σαν] να αποτελέσουν ένδειξη της υπάρξεως αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του [επίμαχου μέτρου] με την εσωτερική αγορά, ως προς τις οποίες, όπως προκύπτει από την ανάγνωση της [επίδικης] αποφάσεως, δεν [ήταν] δυνατή η διαπίστωση ότι διαλύθηκαν κατά το πέρας της προκαταρκτικής εξετάσεως της Επιτροπής».

117 Το συμπέρασμα αυτό του Γενικού Δικαστηρίου ενέχει πλάνη περί το δίκαιο.

118 Πρέπει να υπενθυμιστεί στο πλαίσιο αυτό ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία που προεκτέθηκε στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, ο αιτών την ακύρωση αποφάσεως της Επιτροπής για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων είναι εκείνος ο οποίος οφείλει να προσκομίσει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η αξιολόγηση των διαθέσιμων πληροφοριών και στοιχείων έπρεπε να εγείρει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του οικείου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

119 Από τις σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως οι οποίες υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 111 έως 115 της παρούσας αποφάσεως συνάγεται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν ήλεγξε αν η Tempus όντως απέδειξε ότι η αξιολόγηση των διαθέσιμων πληροφοριών και στοιχείων έπρεπε να δημιουργήσει στην Επιτροπή αμφιβολίες περί της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά, λόγω των οποίων η τελευταία θα όφειλε να προβεί σε δική της εξέταση των δυνατοτήτων της DSR, κινώντας ενδεχομένως την επίσημη διαδικασία έρευνας. Τουναντίον, το Γενικό Δικαστήριο μετέθεσε στο θεσμικό όργανο το βάρος της υποχρέωσης να αναζητήσει άλλα στοιχεία πέρα από «τα διαθέσιμα στοιχεία όσον αφορά τη δυναμική της DSR», για τα οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

120 Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο δεν προσδιόρισε ούτε ποιο ακριβώς σημείο θα έπρεπε να αφορούν οι αμφιβολίες της Επιτροπής ούτε ποιο συγκεκριμένο στοιχείο θα έπρεπε να δημιουργήσει τέτοιες αμφιβολίες. Διαπιστώνεται εξάλλου ότι, μολονότι το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε, με τις σκέψεις 136 έως 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σε ορισμένα στοιχεία τα οποία αφορούσαν τις δυνατότητες της DSR και μπορούσαν να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή, δεν προκύπτει από την ανάγνωση εκείνου του τμήματος της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι κάποιο από τα στοιχεία αυτά ήταν ικανό να δημιουργήσει στην Επιτροπή αμφιβολίες ως προς την πραγματική συνεκτίμηση των δυνατοτήτων της DSR κατά τον σχεδιασμό του επίμαχου μέτρου και, κατ' επέκταση, ως προς τη συμβατότητα του τελευταίου με την εσωτερική αγορά.

121 Όσον αφορά, πιο συγκεκριμένα, την έκθεση της PTE, της οποίας αποσπάσματα παρατίθενται στις σκέψεις 142 και 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ομολογουμένως, στη σκέψη 143 της αποφάσεώς του, ότι η ανάλυση της PTE «τονίζει την επείγουσα ανάγκη να οριστούν επαρκή κίνητρα για να παρασχεθεί στην DSR η δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στην αγορά επάρκειας ισχύος, λαμβανομένης υπόψη όλης της δυναμικής της» και ότι η PTE «λυπάται για την έλλειψη, επί του παρόντος, οργανώσεως ικανής

να συγκεντρώσει τα αναγκαία στοιχεία για την κατανόηση και τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη δυναμική των διαφόρων πτυχών της DSR, ενώ ορισμένες πληροφορίες είναι ήδη διαθέσιμες». Προσέθεσε δε, στη σκέψη 147 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή γνώριζε τις δυσκολίες για τις οποίες έκανε λόγο η PTE σε σχέση με τη συνεκτίμηση των δυνατοτήτων της DSR στο πλαίσιο της αγοράς επάρκειας ισχύος.

122 Εντούτοις, μολονότι οι ως άνω σκέψεις μαρτυρούν μια ορισμένη δυσκολία στην εκτίμηση των δυνατοτήτων της DSR, δεν αρκούν για να αποδειχθεί ότι το επίμαχο μέτρο δεν ελάμβανε καθόλου ή δεν ελάμβανε επαρκώς υπόψη τις δυνατότητες αυτές, με συνέπεια τη δημιουργία αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητά του με την εσωτερική αγορά. Πράγματι, όπως υπενθύμισε και το ίδιο το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 136, 137 και 150 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε επίγνωση της ανάγκης συμμετοχής της DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος και ορισμένα στοιχεία του επίμαχου μέτρου αποσκοπούσαν στη διασφάλιση της συμμετοχής αυτής. Το Γενικό Δικαστήριο δεν εξηγεί όμως για ποιους λόγους η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει αμφιβολίες ως προς την επάρκεια και την καταλληλότητα των στοιχείων αυτών.

123 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η πρώτη αιτίαση του δευτέρου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως τον οποίο προέβαλε η Επιτροπή πρέπει να γίνει δεκτή.

124 Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της δεύτερης αιτιάσεως που διατυπώνει προς στήριξη του δευτέρου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, αμφισβητεί, πρώτον, ορισμένα σημεία της ανάλυσης την οποία πραγματοποίησε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 160 έως 192 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως σε σχέση με το ζήτημα της διάρκειας των συμβάσεων για την επάρκεια ισχύος, διαπιστώνοντας κατά το πέρας της ανάλυσης αυτής, στη σκέψη 193 της αποφάσεώς του, ότι η διαφορετική διάρκεια των συμβάσεων που προσφέρονταν στις επιχειρήσεις DSR και των συμβάσεων που προσφέρονταν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούσε ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών περί της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

125 Υπενθυμίζεται δε ότι, στις σκέψεις 165 έως 168 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προέβη στη διαπίστωση, η οποία δεν αμφισβητήθηκε στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, ότι το επίμαχο μέτρο δεν προέβλεπε καμία δυνατότητα των επιχειρήσεων DSR να συνάψουν συμβάσεις διάρκειας άνω του ενός έτους, ενώ όσοι προμηθευτές επάρκειας ισχύος αναλαμβάνουν τις αναγκαίες δαπάνες για την ανακαίνιση υφιστάμενου σταθμού ή για την κατασκευή νέου είναι επιλέξιμοι για τη σύναψη συμβάσεων διάρκειας μέχρι και τριών ή δεκαπέντε ετών αντίστοιχα.

126 Στη σκέψη 169 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε συναφώς ότι η Επιτροπή είχε υιοθετήσει την άποψη του Ηνωμένου Βασιλείου ότι οι υπό κατασκευή ή υπό ανακαίνιση μονάδες παραγωγής συνεπάγονται αυξημένες επενδυτικές δαπάνες, πράγμα που δικαιολογεί την επιλεξιμότητά τους για πιο μακροχρόνιες συμβάσεις, ώστε να μπορούν οι σχετικές επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν την απαραίτητη χρηματοδότηση, ενώ οι επιχειρήσεις DSR δεν είχαν τόσο σημαντικές ανάγκες σε επίπεδο κεφαλαιουχικών δαπανών. Αφού ανέλυσε λεπτομερώς το ζήτημα αν βασίμως η Επιτροπή υιοθέτησε την άποψη αυτή, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε, με τη σκέψη 180 της αποφάσεώς του, στο συμπέρασμα ότι, στο πλαίσιο του επίμαχου μέτρου, τα αποφασιστικά κριτήρια για τον καθορισμό των επιχειρήσεων που ήταν επιλέξιμες προς σύναψη συμβάσεων διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους ήταν το ύψος των κεφαλαιουχικών δαπανών και οι δυσκολίες χρηματοδότησης.

127 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 181 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αφενός, ότι ήταν απαραίτητο να εξετάσει ποια ήταν η αναγκαία διάρκεια των συμβάσεων, προκειμένου να μπορεί καθεμία από τις κατηγορίες προμηθευτών επάρκειας ισχύος να συμμετέχει πλήρως στη σχετική αγορά, λαμβανομένων υπόψη των επενδυτικών δαπανών και των δυσκολιών χρηματοδότησής τους, ώστε να τηρείται η υποχρέωση παροχής κατάλληλων κινήτρων σε όλες τις επιχειρήσεις, και, αφετέρου, ότι η Επιτροπή ήταν εκείνη που όφειλε να ελέγξει αν η σύναψη συμβάσεων διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους κατ' αποκλειστικότητα για ορισμένες μόνον τεχνολογίες εισήγε διάκριση και αντέβαινε στον σκοπό της εγκαθίδρυσης μιας ουδέτερης, από τεχνολογικής απόψεως, αγοράς επάρκειας ισχύος.

128 Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε όμως, στη σκέψη 182 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, εκ νέου, στη σκέψη 192 της ίδιας αποφάσεως, ότι η Επιτροπή είχε υιοθετήσει την άποψη του Ηνωμένου Βασιλείου ότι δεν ήταν αναγκαίο να προσφέρονται συμβάσεις διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους σε επιχειρήσεις DSR, χωρίς να εξετάσει αν, λόγω των κεφαλαιουχικών δαπανών και των δυσκολιών χρηματοδότησής τους, έπρεπε να παρέχεται και σε αυτού του είδους τις επιχειρήσεις η δυνατότητα να συνάψουν τέτοιες συμβάσεις.

129 Εντούτοις, από την αιτιολογία που εκτίθεται στις σκέψεις 183 έως 191 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν προκύπτει ότι η Tempus απέδειξε, όπως απαιτεί η νομολογία η οποία μνημονεύθηκε στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, ότι η αξιολόγηση των πληροφοριών και των στοιχείων που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή έπρεπε να της δημιουργήσει αμφιβολίες περί της βασιμότητας της απόψεως του Ηνωμένου Βασιλείου.

130 Μάλιστα, στη σκέψη 187 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ίδιο το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι τόσο η Tempus όσο και η UK Demand Response Association (UKDRA) (ένωση DSR του Ηνωμένου Βασιλείου), η οποία υπέβαλε παρατηρήσεις στην Επιτροπή, παραδέχθηκαν ότι οι νέες επιχειρήσεις DSR δεν είχαν κατ' ανάγκην τις ίδιες κεφαλαιουχικές δαπάνες με τους παραγωγούς που κατασκεύαζαν νέους σταθμούς. Επιπλέον, από τη σκέψη 188 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως καθίσταται σαφές ότι ούτε η Tempus ούτε η UKDRA είχαν υποβάλει λεπτομερείς παρατηρήσεις ως προς το ζήτημα αυτό ενώπιον της Επιτροπής.

131 Είναι αληθές ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, και πάλι στη σκέψη 188 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή όφειλε να αναζητήσει η ίδια τις κρίσιμες πληροφορίες και ότι, ως εκ τούτου, για να αποδειχθεί η ύπαρξη αμφιβολιών κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 659/1999, αρκούσε η Tempus να τεκμηριώσει ότι η Επιτροπή ούτε αναζήτησε ούτε εξέτασε με επιμέλεια και αμεροληψία το σύνολο των κρίσιμων στοιχείων.

132 Εντούτοις, από την αιτιολογία που εκτίθεται στις σκέψεις 48 έως 51 της παρούσας αποφάσεως συνάγεται ότι η ως άνω κρίση ενέχει πλάνη περί το δίκαιο.

133 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 193 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η διαφορετική διάρκεια των συμβάσεων που προσφέρονταν στις επιχειρήσεις DSR και εκείνων που προσφέρονταν στους παραγωγούς συνιστά ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

134 Δεύτερον, η Επιτροπή θεωρεί ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο στήριξε τη διαπίστωσή του περί ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά στη μέθοδο ανάκτησης του κόστους, η οποία, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 11 της παρούσας αποφάσεως, αποσκοπεί στη διασφάλιση της χρηματοδότησης του κόστους για την αμοιβή των προμηθευτών επάρκειας ισχύος μέσω εισφοράς που επιβάλλεται στους προμηθευτές ηλεκτρικής

ενέργειας, καθορίζεται ανάλογα με το μερίδιό τους στην αγορά και υπολογίζεται βάσει της ζήτησης η οποία καταγράφεται μεταξύ 16:00 και 19:00 εβδομαδιαίως, από τον Νοέμβριο έως τον Φεβρουάριο.

135 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 203 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η μέθοδος ανάκτησης του κόστους είχε σημασία για την εκτίμηση, ιδίως, του αναλογικού χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου, ήτοι για να διαπιστωθεί αν το ποσό της χορηγούμενης ενίσχυσης περιοριζόταν στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος.

136 Για να αιτιολογήσει την κρίση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο ανέφερε, στις σκέψεις 204 και 205 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ποσό της ενίσχυσης που χορηγούνταν δυνάμει του επίμαχου μέτρου αποτελούσε συνάρτηση, αφενός, του όγκου επάρκειας ισχύος που δημοπρατούνταν μέσω της αγοράς επάρκειας ισχύος και, αφετέρου, της τιμής εκκαθάρισης της δημοπρασίας. Το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε κατόπιν ότι, στον βαθμό που ο όγκος της δημοπρατούμενης επάρκειας ισχύος καθοριζόταν λαμβανομένων υπόψη των αιχμών της ζήτησης, όσο χαμηλότερες ήταν αυτές, τόσο μικρότερος ήταν και ο όγκος της δημοπρατούμενης επάρκειας ισχύος και, κατά συνέπεια, το ποσό της ενίσχυσης.

137 Δεδομένου δε ότι η εισφορά η οποία επιβαλλόταν στους προμηθευτές υπολογιζόταν βάσει της ζήτησης σε ηλεκτρική ενέργεια, παρεχόταν κατ' αυτόν τον τρόπο κίνητρο για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και, κατ' επέκταση, για τη μείωση τόσο του όγκου της επάρκειας ισχύος που δημοπρατούνταν προκειμένου να είναι διαχειρίσιμες οι αιχμές της ζήτησης όσο και της τιμής εκκαθάρισης των δημοπρασιών, όπερ συνεπαγόταν, εν τέλει, μείωση του ποσού της ενίσχυσης.

138 Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε επ' αυτού, στη σκέψη 206 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο είχε αρχικώς προβλέψει να υπολογίζεται το ποσό της εισφοράς βάσει του μεριδίου αγοράς των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας που καταγραφόταν κατά τις καλούμενες περιόδους της «τριάδας», δηλαδή τις τρεις περιόδους μισής ώρας κατά τις οποίες καταγράφεται η υψηλότερη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ετησίως στο διάστημα από τον Νοέμβριο έως τον Φεβρουάριο, τελικώς το Ηνωμένο Βασίλειο αποφάσισε, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, να τροποποιήσει τη μέθοδο υπολογισμού της εισφοράς και να υιοθετήσει τη μέθοδο που περιγράφηκε στη σκέψη 134 της παρούσας αποφάσεως.

139 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 207 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, όσον αφορά την τροποποίηση της μεθόδου υπολογισμού της εισφοράς που προοριζόταν για τη χρηματοδότηση της ενίσχυσης, ότι η Επιτροπή είχε υιοθετήσει την άποψη του Ηνωμένου Βασιλείου χωρίς να εξετάσει τις συνέπειες της τροποποίησης αυτής επί του συνολικού ποσού της ενίσχυσης και, ως εκ τούτου, επί του αναλογικού χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου.

140 Επιπλέον, στη σκέψη 210 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προσήψε στην Επιτροπή ότι δεν είχε ελέγξει αν, με τη νέα μέθοδο ανάκτησης του κόστους, διατηρούνταν αντίστοιχα κίνητρα για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις αιχμές της ζήτησης, ιδίως μέσω της ενθάρρυνσης για περαιτέρω ανάπτυξη της DSR.

141 Προσέθεσε ακόμη, στη σκέψη 211 της αποφάσεώς του, ότι η Επιτροπή δεν είχε ελέγξει ούτε αν η μέθοδος που επιλέχθηκε για την ανάκτηση του κόστους επηρέαζε την πρόσβαση, ιδίως των επιχειρήσεων DSR, στην αγορά, αυξάνοντας ειδικότερα τα εμπόδια τα οποία απέρρεαν από την

ισχυρή θέση των καθέτως ολοκληρωμένων προμηθευτών και παρακώλυαν την είσοδο και την επέκταση των υπολοίπων. Το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε συναφώς στο σημείο 92 των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020.

142 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε, με τη σκέψη 213 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή όφειλε να εξετάσει τον ενδεχόμενο αντίκτυπο της αλλαγής μεθόδου ανάκτησης του κόστους επί του αναλογικού χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου και, κατ' επέκταση, επί της συμβατότητάς του με την εσωτερική αγορά. Αποφάνθηκε, ως εκ τούτου, ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είχε πλήρη ενημέρωση όσον αφορά τις συνέπειες της αλλαγής μεθόδου ανάκτησης του κόστους στο πλαίσιο της προκαταρκτικής διαδικασίας εξέτασης συνιστούσε συμπληρωματική ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

143 Υπενθυμίζεται επ' αυτού ότι η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων προτίθεται να αξιολογεί τη συμβατότητα των μέτρων ενίσχυσης που σχεδιάζουν να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη με την εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή, θεσπίζοντας τέτοιους κανόνες συμπεριφοράς και αναγγέλλοντας, με τη δημοσίευσή τους, ότι θα τους εφαρμόζει στις περιπτώσεις που αφορούν οι εν λόγω κανόνες, αυτοπεριορίζεται κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως την οποία διαθέτει και δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να αποκλίνει από τους κανόνες αυτούς, διότι άλλως ενδέχεται να ακυρωθούν οι πράξεις της λόγω παραβίασης γενικών αρχών του δικαίου, όπως είναι η ίση μεταχείριση ή η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Bayerische Motoren Werke και Freistaat Sachsen κατά Επιτροπής, C-654/17 P, EU:C:2019:634, σκέψεις 81 και 82 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

144 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020, ο αναλογικός χαρακτήρας του μέτρου ενίσχυσης συνιστά ένα από τα κριτήρια που έχουν σημασία για την αξιολόγηση της συμβατότητάς του με την ενιαία αγορά.

145 Στον βαθμό που η μέθοδος ανάκτησης περιλαμβάνει και εισφορά, ήτοι φόρο τον οποίο καταβάλλουν οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, η Επιτροπή επικαλέστηκε επίσης τη νομολογία του Δικαστηρίου σύμφωνα με την οποία, για να γίνει δεκτό ότι ένας φόρος συνδέεται άρρηκτα με μέτρο ενίσχυσης, πρέπει να υφίσταται, δυνάμει της εφαρμοστέας εθνικής ρυθμίσεως, δεσμευτική σχέση προορισμού μεταξύ του φόρου και της ενίσχυσης, υπό την έννοια ότι τα έσοδα από τον φόρο προορίζονται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση της ενίσχυσης. Αν υφίσταται τέτοια σχέση, τα έσοδα από τον φόρο επηρεάζουν άμεσα το ύψος της ενίσχυσης και, κατά συνέπεια, την αξιολόγηση της συμβατότητας της ενίσχυσης αυτής με την εσωτερική αγορά (αποφάσεις της 27ης Οκτωβρίου 2005, Distribution Casino France κ.λπ., C-266/04 έως C-270/04, C-276/04 και C-321/04 έως C-325/04, EU:C:2005:657, σκέψη 40, και της 3ης Μαρτίου 2020, Vodafone Magyarország, C-75/18, EU:C:2020:139, σκέψη 27).

146 Εν προκειμένω, μολονότι δεν προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι τα έσοδα από την εισφορά που επιβάλλεται στο πλαίσιο της μεθόδου ανάκτησης προορίζονται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση του επίμαχου μέτρου, ο τρόπος υπολογισμού της εισφοράς αυτής μπορεί, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 203 έως 205 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να επηρεάσει το ποσό της ενίσχυσης.

147 Πράγματι, μπορεί ευλόγως να υποτεθεί ότι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι είναι οι υπόχρεοι της εισφοράς, μετακυλίουν, εν όλω ή εν μέρει, το βάρος της στους πελάτες τους, όπερ σημαίνει ότι η εισφορά μπορεί, εν τέλει, να πλήττει την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

και να παρέχει κίνητρο για τον περιορισμό της. Τούτο επιφέρει, με τη σειρά του, μείωση του αριθμού των απαιτούμενων μονάδων παραγωγής και, κατά συνέπεια, της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του επίμαχου μέτρου προς διασφάλιση της λειτουργίας τους και της επάρκειας ισχύος.

148 Επομένως, δεν είναι δυνατόν να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η επιλεγείσα μέθοδος ανάκτησης του κόστους είχε πιθανώς σημασία για την αξιολόγηση του αναλογικού χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου και, κατ' επέκταση, της συμβατότητάς του με την εσωτερική αγορά.

149 Κατόπιν της διευκρίνισης αυτής, θα πρέπει να εξεταστεί αν ήταν βάσιμη η κρίση την οποία διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 213 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή «δεν διέθετε πλήρη ενημέρωση όσον αφορά τις συνέπειες της αλλαγής της μεθόδου [...] ανακτήσεως του κόστους» συνιστούσε ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών περί της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

150 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπογραμμίζεται ότι η Επιτροπή όφειλε να αξιολογήσει τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά, και όχι να το συγκρίνει με ένα διαφορετικό μέτρο το οποίο είχε προβλεφθεί αρχικώς από το Ηνωμένο Βασίλειο. Συνεπώς, το γεγονός και μόνον ότι η μέθοδος χρηματοδότησης του επίμαχου μέτρου τροποποιήθηκε σε σχέση με την αρχικώς προβλεφθείσα μέθοδο δεν αρκεί για να στοιχειοθετήσει την ύπαρξη αμφιβολιών επί της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

151 Πράγματι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 210 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν ήταν απαραίτητο να ελέγξει η Επιτροπή αν, με τη μέθοδο ανάκτησης του κόστους την οποία προέβλεπε το επίμαχο μέτρο, διατηρούνταν κίνητρα για τη μείωση της κατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας αντίστοιχα με εκείνα που θα απέρρεαν από την αρχικώς προβλεφθείσα μέθοδο.

152 Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 213 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η έλλειψη πλήρους ενημέρωσης όσον αφορά τις συνέπειες της αλλαγής μεθόδου ανάκτησης του κόστους αποτελούσε ένδειξη της ύπαρξης αμφιβολιών που δικαιολογούσαν την κίνηση, από την Επιτροπή, της επίσημης διαδικασίας έρευνας του επίμαχου μέτρου.

153 Τρίτον, η Επιτροπή αμφισβητεί ορισμένα σημεία της αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που αφορούν τους όρους συμμετοχής των επιχειρήσεων DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος. Αφού ανέλυσε τρεις ομάδες επιχειρημάτων που προβλήθηκαν από την Tempus, το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε, στη σκέψη 259 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το συμπέρασμα ότι η αλληλεπίδραση μεταξύ των δημοπρασιών T-4 και T-1 καθώς και ορισμένες προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος θα έπρεπε να δημιουργήσουν αμφιβολίες στην Επιτροπή, αφενός, όσον αφορά την προοπτική να μπορέσει το επίμαχο μέτρο να επιτύχει τους στόχους τους οποίους εξήγγειλε το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με την ενθάρρυνση της ανάπτυξης της DSR και, αφετέρου, όσον αφορά τη συμβατότητά του με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020 αναφορικά με την παροχή κατάλληλων κινήτρων στις επιχειρήσεις DSR και, ως εκ τούτου, όσον αφορά τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

154 Για να καταλήξει στο ως άνω συμπέρασμα, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε κατ' ουσίαν σε δύο λόγους που αμφισβητούνται από την Επιτροπή.

155 Πρώτον, στη σκέψη 243 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αναγνώρισε μεν ότι η οργάνωση των δημοπρασιών Τ-1 μπορούσε να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της DSR, πλην όμως προσέθεσε ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει αμφιβολίες ως προς την έκταση αυτών των κινήτρων, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, του περιορισμένου όγκου επάρκειας ισχύος ο οποίος προορίζεται αποκλειστικώς για τις δημοπρασίες Τ-1 και, αφετέρου, της διαπιστωθείσας στη σκέψη 242 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έλλειψης ρητής νομικής διατάξεως που να επιβεβαιώνει τη δέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου να προμηθεύεται στις προαναφερθείσες δημοπρασίες τουλάχιστον το 50 % του όγκου που είχε κρατηθεί.

156 Όπως όμως υπενθυμίζει η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 46 της επίδικης αποφάσεως, είχε σημειώσει πριν τέσσερα χρόνια τη δέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου να προμηθεύεται στις δημοπρασίες Τ-1 τουλάχιστον το 50 % του όγκου επάρκειας ισχύος που είχε κρατηθεί.

157 Η δέσμευση αυτή συνδέεται άρρηκτα με το επίμαχο μέτρο, σε σχέση με το οποίο η Επιτροπή αποφάσισε, με την επίδικη απόφαση, να μη διατυπώσει αντιρρήσεις (πρβλ. απόφαση της 13ης Ιουνίου 2013, Ryanair κατά Επιτροπής, C-287/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:395, σκέψη 67).

158 Επομένως, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 170 των προτάσεών του, αν το Ηνωμένο Βασίλειο χορηγούσε μια ενίσχυση όπως η προβλεπόμενη από το επίμαχο μέτρο χωρίς να τηρήσει τη δέσμευση αυτή, τότε η ενίσχυση δεν θα καλυπτόταν από την επίδικη απόφαση και, άρα, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει επιτραπεί από την Επιτροπή.

159 Ως εκ τούτου, το ζήτημα αν το Ηνωμένο Βασίλειο είχε ενσωματώσει σε ρητή διάταξη του εσωτερικού του δικαίου τη δέσμευση στην οποία αναφέρεται η αιτιολογική σκέψη 46 της επίδικης αποφάσεως ήταν άνευ σημασίας για την αξιολόγηση της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά. Συνεπώς, η έλλειψη τέτοιας διατάξεως δεν μπορούσε, αντιθέτως προς ό,τι αποφάνθηκε το Γενικό Δικαστήριο, να αποτελέσει πηγή αμφιβολιών συναφώς.

160 Επιπλέον, στη σκέψη 241 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο όγκος επάρκειας ισχύος ο οποίος προοριζόταν αποκλειστικώς για τις δημοπρασίες Τ-1 ήταν περιορισμένος σε σχέση με τον όγκο που διατίθετο στις δημοπρασίες Τ-4 και, πέραν τούτου, στις δημοπρασίες Τ-1 δεν συμμετείχαν μόνον επιχειρήσεις DSR.

161 Εντούτοις, οι διαπιστώσεις αυτές δεν αρκούν για να δικαιολογήσουν την ύπαρξη αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά λόγω υποτιθέμενης διακριτικής ή μειονεκτικής μεταχείρισης των επιχειρήσεων DSR.

162 Αφενός, το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύθηκε να διαθέτει στις δημοπρασίες Τ-1 τουλάχιστον το 50 % του όγκου που είχε κρατηθεί για αποκλειστική διάθεση, οπότε δεν γίνεται εύκολα αντιληπτό για ποιους λόγους το Γενικό Δικαστήριο χαρακτήρισε «περιορισμένο» τον όγκο επάρκειας ισχύος που προοριζόταν για τις δημοπρασίες Τ-1. Αφετέρου, το γεγονός ότι όλες οι επιχειρήσεις συμμετέχουν στις δημοπρασίες Τ-1 δεν σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις DSR υπόκεινται σε μειονεκτική ή διακριτική μεταχείριση.

163 Δεύτερον, η Επιτροπή αμφισβητεί την αιτιολογία η οποία περιλαμβάνεται στις σκέψεις 256 και 257 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και οδήγησε το Γενικό Δικαστήριο να συμπεράνει, στη σκέψη 258 της ίδιας αποφάσεως, ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει αμφιβολίες περί της

βασιμότητας του ισχυρισμού ότι ο καθορισμός, εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου, των 2 MW ως κατώτατου ορίου συμμετοχής στις δημοπρασίες επάρκειας ισχύος συνιστούσε μέτρο που ευνοούσε την ανάπτυξη της DSR.

164 Επισημαίνεται επ' αυτού ότι, όπως καθίσταται σαφές από τη σκέψη 255 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο, όταν κοινοποίησε το επίμαχο μέτρο, είχε παρουσιάσει το κατώτατο όριο συμμετοχής των 2 MW ως χαμηλό σε σύγκριση με το κατώτατο όριο συμμετοχής το οποίο είχε θέσει η National Grid στο πλαίσιο άλλων μέτρων και, συνεπώς, ως ένα εκ των μέτρων που παρείχαν στις επιχειρήσεις DSR κίνητρα για να συμμετάσχουν στην αγορά επάρκειας ισχύος.

165 Από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση όμως δεν προκύπτει ότι ο συγκεκριμένος ισχυρισμός του Ηνωμένου Βασιλείου αμφισβητήθηκε στο πλαίσιο των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν αυθόρμητα στην Επιτροπή. Εξάλλου, στις αιτιολογικές σκέψεις 16 και 17 της επίδικης αποφάσεως, η Επιτροπή αναφέρθηκε απλώς στο κατώτατο όριο των 2 MW, χωρίς να αποφανθεί επί του ευνοϊκού ή δυσμενούς χαρακτήρα του για τις επιχειρήσεις DSR.

166 Όπως συνάγεται από τη σκέψη 253 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο ισχυρισμός της Tempus ότι ο καθορισμός του κατώτατου ορίου συμμετοχής των 2 MW αποτελούσε φραγμό στη συμμετοχή των επιχειρήσεων DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος ήλθε σε απάντηση των επιχειρημάτων που προέβαλε η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

167 Αφού έκρινε, στη σκέψη 254 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιχειρηματολογία της Tempus ήταν παραδεκτή παρότι προβλήθηκε σε όψιμο στάδιο της διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε κατ' αρχάς, στη σκέψη 256 της ίδιας αποφάσεως, ότι το όριο συμμετοχής στην αγορά επάρκειας ισχύος PJM, το οποίο ελήφθη ρητώς ως σημείο αναφοράς από το Ηνωμένο Βασίλειο στην κοινοποίησή του, προς στήριξη του ισχυρισμού του ότι το επίμαχο μέτρο συνέβαλλε στην ανάπτυξη του τομέα της DSR, ήταν μόλις 100 kW, ήτοι 20 φορές χαμηλότερο.

168 Εν συνεχεία, στη σκέψη 257 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, μολονότι οι επιχειρήσεις DSR είχαν στην πράξη τη δυνατότητα να αθροίσουν περισσότερες εγκαταστάσεις προκειμένου να φθάσουν το κατώτατο όριο των 2 MW, ήταν υποχρεωμένες να εξοφλήσουν το ποσό της εγγυητικής επιστολής επί του συνόλου των 2 MW, εφόσον μέρος του όγκου αυτού, έστω και ελάχιστο, απαρτιζόταν από μη πιστοποιημένες μονάδες DSR. Κατά το Γενικό Δικαστήριο όμως, το ποσό της εγγυητικής επιστολής μπορούσε να λειτουργήσει ως φραγμός στην είσοδο νέων επιχειρήσεων DSR στην αγορά.

169 Με βάση το σκεπτικό αυτό, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε, με τη σκέψη 258 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει αμφιβολίες σε σχέση με την ορθότητα του ισχυρισμού ότι ο καθορισμός του κατώτατου ορίου συμμετοχής στις δημοπρασίες στα 2 MW συνιστούσε μέτρο το οποίο ευνοούσε την ανάπτυξη της DSR.

170 Χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί αν ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε παραδεκτή την επιχειρηματολογία της Tempus σχετικά με το κατώτατο όριο συμμετοχής, όπερ αμφισβητείται από την Επιτροπή, επισημαίνεται, πρώτον, ότι όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 177 των προτάσεών του, η National Grid είχε όντως θέσει, στο πλαίσιο άλλων μέτρων, κατώτατο όριο που ήταν υψηλότερο από τα 2 MW. Επομένως, ο ισχυρισμός του Ηνωμένου Βασιλείου, ο οποίος εκτίθεται στη σκέψη 255 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν ήταν ανακριβής, ούτε άλλωστε χαρακτηρίστηκε ως τέτοιος από το Γενικό Δικαστήριο.

171 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξήγησε καθόλου, στη σκέψη 256 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, για ποιους λόγους ήταν δικαιολογημένη η σύγκριση ανάμεσα στο κατώτατο όριο συμμετοχής στην αγορά επάρκειας ισχύος PJM και στο κατώτατο όριο συμμετοχής το οποίο προβλεπόταν στο πλαίσιο του επίμαχου μέτρου. Το γεγονός στο οποίο αναφέρθηκε το Γενικό Δικαστήριο, ότι δηλαδή το Ηνωμένο Βασίλειο παρέπεμψε στην αγορά επάρκειας ισχύος PJM για να στηρίξει τον ισχυρισμό του ότι το επίμαχο μέτρο συνέβαλλε στην ανάπτυξη του τομέα της DSR δεν αρκεί για να δικαιολογήσει μια τέτοια σύγκριση.

172 Τρίτον, διαπιστώνεται ότι, στη σκέψη 258 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε απλώς ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει αμφιβολίες ως προς την ορθότητα του ισχυρισμού ότι ο καθορισμός του κατώτατου ορίου συμμετοχής στα 2 MW συνιστούσε μέτρο το οποίο ευνοούσε την ανάπτυξη της DSR.

173 Ακόμη όμως και αν υποτεθεί ότι θα ήταν δικαιολογημένη η ύπαρξη αμφιβολιών ως προς το αν ο καθορισμός του κατώτατου ορίου συμμετοχής στα 2 MW ήταν ευνοϊκός για την ανάπτυξη της DSR, τούτο δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι το εν λόγω όριο ήταν αποτρεπτικό για μια τέτοια ανάπτυξη, υπό την έννοια ότι συνιστούσε εμπόδιο το οποίο επηρέαζε αποφασιστικά τη συμμετοχή των επιχειρήσεων DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος.

174 Από τις ανωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου, το οποίο περιλαμβάνεται στη σκέψη 259 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και υπομνήσθηκε στη σκέψη 153 της παρούσας αποφάσεως, δεν δικαιολογείται ούτε από το σκεπτικό που εκτέθηκε στις σκέψεις 242 και 243 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με την έλλειψη διατάξεως του εσωτερικού δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου η οποία να εγγυάται τη διάθεση στις δημοπρασίες T-1 τουλάχιστον του 50 % του όγκου που είχε κρατηθεί τέσσερα χρόνια νωρίτερα, ούτε από το σκεπτικό που εκτέθηκε στις σκέψεις 256 έως 258 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με τις αμφιβολίες τις οποίες όφειλε να έχει η Επιτροπή ως προς τον ευνοϊκό για τις επιχειρήσεις DSR χαρακτήρα της επιλογής να καθοριστεί το κατώτατο όριο συμμετοχής στην αγορά επάρκειας ισχύος στα 2 MW.

175 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι το συμπέρασμα το οποίο διατυπώθηκε στη σκέψη 259 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ενέχει πλάνη περί το δίκαιο, πρέπει να γίνει δεκτό το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως.

176 Εφόσον αμφότερα τα σκέλη του μοναδικού λόγου αναιρέσεως είναι βάσιμα, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

177 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση.

178 Εν προκειμένω, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του ότι η προσφυγή ακυρώσεως την οποία άσκησε η Tempus στην υπόθεση T-793/14 στηρίζεται σε λόγους οι οποίοι αποτέλεσαν το αντικείμενο κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και των οποίων η εξέταση δεν απαιτεί τη λήψη κανενός συμπληρωματικού μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας ή τη διεξαγωγή αποδείξεων, το Δικαστήριο κρίνει ότι η προσφυγή αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση και ότι πρέπει

να αποφανθεί το ίδιο οριστικώς επ' αυτής (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 130).

179 Υπό την ιδιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους και προς διαφύλαξη των διαδικαστικών δικαιωμάτων που αντλεί από το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και από το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 659/1999, η Tempus προβάλλει προς στήριξη της προσφυγής της δύο λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αφορούν, ο μεν πρώτος, παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, παραβίαση των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων, της αναλογικότητας και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθώς και εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, ο δε δεύτερος, πλημμέλεια της αιτιολογίας.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως

180 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως υποδιαιρείται σε επτά σκέλη. Προς στήριξη του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά εσφαλμένη εκτίμηση των δυνατοτήτων της DSR, η Tempus επικαλείται τα στοιχεία που εξετάστηκαν από το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 136 έως 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως υπό τον τίτλο «Διαθέσιμα στοιχεία όσον αφορά τις δυνατότητες της DSR». Για τους λόγους όμως που εκτέθηκαν στις σκέψεις 117 έως 122 της παρούσας αποφάσεως, τα στοιχεία αυτά δεν αποδεικνύουν ότι η εκτίμηση των δυνατοτήτων της DSR έπρεπε να εγείρει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά και ότι οι αμφιβολίες αυτές θα έπρεπε να οδηγήσουν την Επιτροπή να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας. Επομένως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

181 Στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η Tempus επικαλείται τα στοιχεία που εξετάστηκαν από το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 160 έως 193 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως υπό τον τίτλο «Επί της διάρκειας των συμβάσεων επάρκειας ισχύος». Όμως, από τις σκέψεις 129 έως 133 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι τα στοιχεία αυτά δεν αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι επίσης απορριπτέο.

182 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η Tempus ισχυρίζεται κατ' ουσίαν ότι οι όροι συμμετοχής στις διάφορες δημοπρασίες που προβλέπονταν στο πλαίσιο του επίμαχου μέτρου οδηγούσαν σε de facto αποκλεισμό των επιχειρήσεων DSR από τις πρώτες δημοπρασίες T-4. Το συγκεκριμένο σκέλος είναι απορριπτέο ως αβάσιμο, για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 231 έως 235 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και επικυρώνονται από το Δικαστήριο.

183 Με το τέταρτο σκέλος, η Tempus προβάλλει τα σχετικά με την ανάκτηση του κόστους επιχειρήματα, τα οποία συνοψίστηκαν στις σκέψεις 194 έως 197 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Για τους λόγους όμως που εκτέθηκαν στις σκέψεις 150 και 151 της παρούσας αποφάσεως, τα επιχειρήματα αυτά δεν αρκούν για να αποδειχθεί ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά. Ως εκ τούτου, το τέταρτο σκέλος είναι απορριπτέο.

184 Με το πέμπτο σκέλος, η Tempus υποστηρίζει ότι το επίμαχο μέτρο εισάγει διάκριση εις βάρος των επιχειρήσεων DSR, επειδή όλοι οι μετέχοντες στις πάγιες δημοπρασίες αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο και υποχρεώνονται άπαντες, περιλαμβανομένων και των επιχειρήσεων DSR, να υποβάλλουν προσφορές για την αντιμετώπιση προβλημάτων επάρκειας απροσδιόριστης διάρκειας.

185 Το σκέλος αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι η υποχρέωση υποβολής προσφορών για την αντιμετώπιση προβλημάτων επάρκειας απροσδιόριστης διάρκειας επιβάλλεται σε όλες τις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι σκοπός της είναι, όπως εξήγησε η Επιτροπή, η επίτευξη ενός επιπέδου ασφάλειας εφοδιασμού υψηλότερου από εκείνο το οποίο εξασφαλίζουν οι προσφορές που περιορίζονται στην κάλυψη προβλημάτων επάρκειας με συγκεκριμένη διάρκεια. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ούτε ότι υφίσταται διακριτική μεταχείριση εις βάρος των επιχειρήσεων DSR ούτε ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά λόγω της υποχρέωσης υποβολής προσφορών για προβλήματα επάρκειας απροσδιόριστης διάρκειας.

186 Με το έκτο σκέλος, η Tempus υποστηρίζει ότι η επιβολή σε όλους τους μετέχοντες στην αγορά επάρκειας ισχύος της ίδιας υποχρέωσης να καταθέσουν εγγυητική επιστολή μπορεί να προκαλέσει πρόβλημα εισόδου στην αγορά για τις επιχειρήσεις DSR, λόγω του ότι ο τομέας της DSR βρίσκεται ακόμη σε αρχικά στάδια. Το συγκεκριμένο σκέλος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο, για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 249 έως 252 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και επικυρώνονται από το Δικαστήριο.

187 Τέλος, με το έβδομο σκέλος, η Tempus υποστηρίζει ότι το επίμαχο μέτρο δημιουργεί αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητά του με την εσωτερική αγορά, διότι δεν αμείβει τις επιχειρήσεις DSR για τον περιορισμό των απωλειών στη μεταφορά και στη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας. Κατά την Tempus, η επάρκεια ισχύος την οποία παρέχουν οι επιχειρήσεις DSR μειώνει όχι μόνον το συνολικό ύψος επάρκειας ισχύος που απαιτείται και κυκλοφορεί στο πλαίσιο της αγοράς επάρκειας ισχύος, αλλά και, κατά περίπου 7 έως 8 %, την επάρκεια ισχύος που χάνεται στη μεταφορά και τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας. Η Tempus θεωρεί ότι η εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται κατά τον τρόπο αυτόν θα πρέπει να ενσωματώνεται στην αμοιβή των επιχειρήσεων DSR, ούτως ώστε να δημιουργείται κίνητρο προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικτύου. Το σκέλος αυτό πρέπει επίσης να απορριφθεί για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 263 έως 266 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και επικυρώνονται από το Δικαστήριο.

188 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

189 Προς στήριξη του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά πλημμέλεια της αιτιολογίας της επίδικης αποφάσεως, η Tempus προβάλλει επτά επιχειρήματα.

190 Πρώτον, όσον αφορά την εκτίμηση του ρόλου που θα μπορούσε εν δυνάμει να διαδραματίσει η DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος του Ηνωμένου Βασιλείου, η Tempus ισχυρίζεται ότι η αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως είναι αντιφατική. Ειδικότερα, ενώ στην αιτιολογική σκέψη 107 της αποφάσεως εκείνης γίνεται λόγος για «προμηθευτές υπηρεσιών DSR οι οποίοι έχουν φθάσει σε επίπεδο ωριμότητας», διαπιστώνεται, στην αιτιολογική σκέψη 131 της εν λόγω αποφάσεως, ότι ο τομέας της DSR «βρίσκεται σε αρχικά στάδια». Αυτή η αντίφαση στην αιτιολογία καταδεικνύει, κατά την άποψή της, ότι η Επιτροπή δεν εκτίμησε ορθώς τον ρόλο τον οποίο διαδραματίζει και θα μπορούσε να διαδραματίσει η DSR στην αγορά επάρκειας ισχύος του Ηνωμένου Βασιλείου.

191 Δεύτερον, όσον αφορά τη διάρκεια των συμβάσεων, η Tempus ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε, αφενός, για ποιον λόγο δεν ελήφθησαν υπόψη οι χρόνοι υλοποίησης των νέων επενδύσεων τις οποίες χρειάζονται οι επιχειρήσεις DSR για να καταστεί διαθέσιμη η επάρκεια μέσω μονάδων τους, δεδομένου ότι στην αιτιολογική σκέψη 134 της επίδικης αποφάσεως γίνεται αναφορά μόνο στους αντίστοιχους χρόνους υλοποίησης για τους παραγωγούς και, αφετέρου, για ποιον λόγο, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 152 της ίδιας αποφάσεως, οι συμβάσεις που προσφέρονται στις επιχειρήσεις DSR είναι «αρκούντως μεγάλης διάρκειας, όπως οι συμβάσεις οι οποίες σχετίζονται με τις νέες επενδύσεις» και «παρέχουν στους νέους φορείς τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν την αναγκαία χρηματοδότηση, με συνέπεια να μειώνεται ο κίνδυνος κυριαρχίας στην αγορά».

192 Τρίτον, όσον αφορά την επιλογή που είχαν οι επιχειρήσεις DSR μεταξύ της συμμετοχής τους στις μεταβατικές δημοπρασίες ή της συμμετοχής τους στις πάγιες δημοπρασίες, η Tempus υποστηρίζει ότι, μολονότι η Επιτροπή διαπίστωσε, στην αιτιολογική σκέψη 128 της επίδικης αποφάσεως, ότι οι μεταβατικές δημοπρασίες αποσκοπούσαν στη βελτίωση της θέσης της DSR, δεν εξήγησε για ποιον λόγο το γεγονός ότι αποκλειόταν η συμμετοχή σε αμφότερες αυτές τις δημοπρασίες συνέβαλλε σε μια τέτοια βελτίωση. Ούτε εξήγησε ποια ανεπάρκεια των «τεχνικών επιδόσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας παραγωγής» μπορούσε να δικαιολογήσει έναν τέτοιο αποκλεισμό, όπως απαιτεί το σημείο 232, στοιχείο α′, των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020.

193 Τέταρτον, όσον αφορά τη μέθοδο ανάκτησης του κόστους, η Επιτροπή περιορίστηκε απλώς να εξετάσει, στην επίδικη απόφαση, το ζήτημα αν το επίμαχο μέτρο παρείχε οποιοδήποτε κίνητρο, ακόμη και αν ήταν ελάχιστο και ακατάλληλο να καλύψει με τον πλέον αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο την έλλειψη που εντοπίστηκε στην αγορά. Συνεπώς, η Επιτροπή παρέλειψε, κατά την Tempus, να εξετάσει τα προβλήματα τα οποία ανέκυπταν λόγω του ότι η επιλεγείσα μέθοδος ανάκτησης του κόστους δεν τόνιζε τα μηνύματα που οι τιμές εξέπεμπαν προς τους καταναλωτές για την εκ μέρους τους κατανάλωση ενέργειας στη διάρκεια των περιόδων ζήτησης «τριάδας», με συνέπεια να συντρέχει παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης.

194 Πέμπτον, στην επίδικη απόφαση, η Επιτροπή δεν ασχολήθηκε με το ζήτημα ότι, στο πλαίσιο των πάγιων δημοπρασιών, γινόταν συχνότερα χρήση συμβάσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων επάρκειας απροσδιόριστης διάρκειας αντί συμβάσεων ορισμένης διάρκειας.

195 Έκτον, στην επίδικη απόφαση, η Επιτροπή δεν ασχολήθηκε ούτε με το ζήτημα της απαίτησης κατάθεσης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής στις δημοπρασίες και δεν εξήγησε, ως εκ τούτου, για ποιον λόγο οι επιχειρήσεις DSR έπρεπε να υπέχουν την ίδια υποχρέωση παροχής εγγύησης όπως οι παραγωγοί.

196 Έβδομον, η επίδικη απόφαση δεν είναι, κατά την Tempus, επαρκώς αιτιολογημένη όσον αφορά τη μη καταβολή συμπληρωματικής αμοιβής σε περίπτωση περιορισμού, χάρη στην DSR, των απωλειών στη μεταφορά και τη διανομή. Η αιτιολογική σκέψη 140 της αποφάσεως εκείνης στηρίζεται σε κυκλικό συλλογισμό και δεν δίνει απάντηση στις επιχειρήσεις DSR, οι οποίες διαμαρτύρονταν ότι η αποφυγή απωλειών στη μεταφορά και τη διανομή αυξάνει τη διαθέσιμη επάρκεια στο δίκτυο. Η Επιτροπή όφειλε να εξηγήσει για ποιον λόγο ήταν αντικειμενικά δικαιολογημένη η επιλογή της να αγνοήσει τον περιορισμό των απωλειών χάρη στις επιχειρήσεις DSR.

197 Η Επιτροπή και το Ηνωμένο Βασίλειο αμφισβητούν τα επιχειρήματα της Tempus.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

198 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία η οποία απαιτείται κατά το άρθρο 296, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της σχετικής πράξεως και να εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που την εξέδωσε, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, στον δε αρμόδιο δικαστή να ασκήσει τον έλεγχό του. Η απαίτηση αιτιολόγησης πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, ιδίως δε το περιεχόμενο της πράξεως, τη φύση των παρατιθέμενων στοιχείων της αιτιολογίας και το συμφέρον που έχουν ενδεχομένως για παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες της πράξεως ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να παραθέτει εξαντλητικά όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία πράξεως πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα (αποφάσεις της 1ης Ιουλίου 2008, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., C-341/06 P και C-342/06 P, EU:C:2008:375, σκέψη 88, και της 22ας Δεκεμβρίου 2008, British Aggregates κατά Επιτροπής, C-487/06 P, EU:C:2008:757, σκέψη 172).

199 Όσον αφορά δε, όπως εν προκειμένω, μια απόφαση για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων δυνάμει του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι μια τέτοια απόφαση, που λαμβάνεται εντός σύντομων προθεσμιών, πρέπει να περιέχει μόνον τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή κρίνει ότι δεν αντιμετωπίζει σοβαρές δυσχέρειες κατά την εκτίμηση της συμβατότητας της οικείας ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά, καθώς και ότι ακόμη και μια συνοπτική αιτιολογία της αποφάσεως αυτής πρέπει να θεωρείται ως επαρκής για να πληρούται η προβλεπόμενη από το άρθρο 296, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ απαίτηση αιτιολόγησης, εφόσον προκύπτουν παρά ταύτα από αυτήν με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι δεν αντιμετώπισε τέτοιες δυσχέρειες, αφού το ζήτημα της βασιμότητας της αιτιολογίας είναι διαφορετικό από την προαναφερθείσα απαίτηση (αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 1993, Matra κατά Επιτροπής, C-225/91, EU:C:1993:239, σκέψη 48, της 22ας Δεκεμβρίου 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, σκέψεις 65, 70 και 71, και της 27ης Οκτωβρίου 2011, Αυστρία κατά Scheucher-Fleisch κ.λπ., C-47/10 P, EU:C:2011:698, σκέψη 111).

200 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των σκέψεων θα πρέπει να εξεταστούν διαδοχικά τα επτά επιχειρήματα που προβάλλει η Tempus στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως.

201 Ως προς το πρώτο επιχείρημα, διαπιστώνεται ότι ουδεμία αντίφαση υφίσταται μεταξύ των αιτιολογικών σκέψεων 107 και 131 της επίδικης αποφάσεως. Πράγματι, ενώ στην αιτιολογική σκέψη 107 συνοψίζεται η επιχειρηματολογία του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με την αναγκαία διάκριση μεταξύ των επιχειρήσεων DSR που έχουν φθάσει και των επιχειρήσεων DSR που δεν έχουν ακόμη φθάσει σε επίπεδο ωριμότητας, και άρα χρειάζονται στήριξη, στην αιτιολογική σκέψη 131 εκτίθεται η κρίση της Επιτροπής ως προς την καταλληλόλητα της ενίσχυσης και διατυπώνεται, ειδικότερα, το συμπέρασμα ότι ο τομέας της DSR, στο σύνολό του, δεν ήταν παρά στα αρχικά στάδια.

202 Ως προς το δεύτερο επιχείρημα, το οποίο αφορά τις αιτιολογικές σκέψεις 134 και 152 της επίδικης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι η αιτιολογική σκέψη 152, σύμφωνα με την οποία η αρκούντως μεγάλη διάρκεια των νέων συμβάσεων για νέες επενδύσεις θα δώσει στους νεοεισερχόμενους στην αγορά τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν την αναγκαία χρηματοδότηση, είναι γενικόλογα

διατυπωμένη και δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη κατηγορία επιχειρήσεων. Μολονότι από την αιτιολογική σκέψη 134 της αποφάσεως εκείνης μπορεί να συναχθεί ότι οι χρόνοι υλοποίησης είναι διαφορετικοί και, ενδεχομένως, μικρότεροι για τις επιχειρήσεις DSR απ' ό,τι για τα άλλα είδη επιχειρήσεων, λαμβανομένης υπόψη και της νομολογίας που μνημονεύθηκε στις σκέψεις 198 και 199 της παρούσας αποφάσεως, δεν ήταν σε καμία περίπτωση απαραίτητο να προσδιορίσει επακριβώς η Επιτροπή, στην αιτιολογική σκέψη 152 της εν λόγω αποφάσεως, ποια ήταν η πλέον ενδεδειγμένη διάρκεια ισχύος για τις συμβάσεις τις οποίες μπορεί να καλούνταν να συνάψουν οι επιχειρήσεις DSR.

203 Ως προς το τρίτο επιχείρημα, το οποίο αφορά την αιτιολογική σκέψη 128 της επίδικης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή ανέφερε στη σκέψη εκείνη ότι, όπως είχε ήδη επισημανθεί στις αιτιολογικές σκέψεις 88 έως 94 της ίδιας αποφάσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο μελετούσε ή έθετε σε εφαρμογή πρόσθετα μέτρα, ιδίως για τη βελτίωση της DSR. Πράγματι, στην αιτιολογική σκέψη 89 της επίδικης αποφάσεως αναφέρεται ειδικότερα ότι το Ηνωμένο Βασίλειο επιδιώκει να αξιοποιήσει την DSR. Επομένως, δεν είναι δυνατόν να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι αιτιολόγησε πλημμελώς ή ανεπαρκώς το συγκεκριμένο τμήμα της επίδικης αποφάσεως.

204 Το ζήτημα αν, λαμβανομένου υπόψη του ότι οι επιχειρήσεις DSR μπορούσαν να συνάψουν σύμβαση είτε μέσω των μεταβατικών δημοπρασιών είτε μέσω των πάγιων δημοπρασιών αλλά όχι μέσω αμφότερων αυτών των ειδών δημοπρασιών, το επίμαχο μέτρο συνέβαλλε στη βελτίωση της DSR και ήταν σύμφωνο με το σημείο 232, στοιχείο α', των κατευθυντήριων γραμμών 2014-2020, άπτεται της βασιμότητας της αιτιολογίας και, συνεπώς, της ουσιαστικής νομιμότητας της επίδικης αποφάσεως, όπερ σημαίνει ότι είναι διαφορετικό από το ζήτημα της τήρησης της υποχρέωσης αιτιολόγησης ως ουσιώδους τύπου (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2008, Bertelsmann και Sony Corporation of America κατά Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, σκέψη 181 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

205 Επιπλέον, το ζήτημα για το οποίο έγινε λόγος στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως αποτελεί το αντικείμενο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο, όπως προκύπτει από τη σκέψη 182 της παρούσας αποφάσεως, απορρίφθηκε.

206 Με το τέταρτο επιχείρημα της Tempus, το οποίο αφορά τη μέθοδο ανάκτησης του κόστους, αμφισβητείται και πάλι η βασιμότητα της αιτιολογίας της επίδικης αποφάσεως, και όχι η τήρηση, από την Επιτροπή, της υποχρέωσης αιτιολόγησης. Όπως όμως προκύπτει από τη σκέψη 183 της παρούσας αποφάσεως, το ως άνω επιχείρημα απορρίφθηκε.

207 Ως προς το πέμπτο επιχείρημα, αναφορικά με την προβαλλόμενη παράλειψη της Επιτροπής να ασχοληθεί, στην επίδικη απόφαση, με το ζήτημα της προτιμώμενης χρήσης συμβάσεων αορίστου χρόνου αντί συμβάσεων ορισμένου χρόνου, είναι αληθές ότι δεν αναλύθηκε στην επίδικη απόφαση η επιλογή της σύναψης συμβάσεων της πρώτης κατηγορίας, παρά της δεύτερης. Όπως όμως εξήγησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 188 των προτάσεών του, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, του ότι το ζήτημα αυτό δεν τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική εξέταση του επίμαχου μέτρου και, αφετέρου, της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 198 και 199 της παρούσας αποφάσεως, δεν είναι δυνατόν να προσαφθεί στην Επιτροπή παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης επειδή, στην επίδικη απόφαση, δεν αναφέρθηκε συγκεκριμένα στο ζήτημα αυτό.

208 Το ίδιο ισχύει για τους ίδιους κατ' ουσίαν λόγους και ως προς το έκτο επιχείρημα της Tempus, περί της προβαλλόμενης παράλειψης της Επιτροπής να εξηγήσει, στην επίδικη απόφαση, για ποιον λόγο οι επιχειρήσεις DSR όφειλαν να παράσχουν την ίδια εγγύηση με τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να μπορούν να μετάσχουν στις δημοπρασίες.

209 Η Επιτροπή εξηγεί, στην αιτιολογική σκέψη 26 της επίδικης αποφάσεως, ότι οι εν δυνάμει μονάδες παραγωγής ή DSR οφείλουν να συστήσουν εγγύηση, ώστε να πιστοποιείται ότι εννοούν σοβαρά τη συμμετοχή τους στις δημοπρασίες και ότι προτίθενται πράγματι να παράσχουν μια λειτουργική μονάδα, το αργότερο στις αρχές του έτους παράδοσης. Εφόσον το ζήτημα τυχόν διαφοροποιημένης μεταχείρισης των επιχειρήσεων DSR όσον αφορά την υποχρέωση σύστασης εγγύησης δεν είχε τεθεί κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, ούτε με τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν αυθόρμητα στην Επιτροπή, η τελευταία δεν όφειλε, προς εκπλήρωση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, να εκθέσει στην επίδικη απόφαση τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν επιβεβλημένη μια τέτοια διαφοροποιημένη μεταχείριση.

210 Τέλος, ως προς το ζήτημα της μη καταβολής συμπληρωματικής αμοιβής στην αγορά επάρκεια ισχύος, σε περίπτωση περιορισμού των απωλειών στη μεταφορά και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας χάρη στην DSR, υπενθυμίζεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 140 της επίδικης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού τον οποίο επιδίωκε το επίμαχο μέτρο, ήταν δικαιολογημένη η μη καταβολή συμπληρωματικής αμοιβής στις επιχειρήσεις DSR εξ αυτής της αιτίας. Η αναφορά αυτή, καίτοι σχετικά λακωνική, αρκούσε για να γίνουν αντιληπτοί οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή δεν θεώρησε ότι η μη καταβολή τέτοιας συμπληρωματικής αμοιβής μπορούσε να εγείρει αμφιβολία ως προς τη συμβατότητα του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

211 Όπως προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 204 της παρούσας αποφάσεως, το ζήτημα της τήρησης της υποχρέωσης αιτιολόγησης όσον αφορά το συγκεκριμένο τμήμα της επίδικης αποφάσεως είναι διαφορετικό από εκείνο της βασιμότητας της εν λόγω αιτιολογίας. Όπως όμως προκύπτει από τη σκέψη 187 της παρούσας αποφάσεως, τα επιχειρήματα της Tempus σχετικά με το τελευταίο αυτό ζήτημα απορρίφθηκαν.

212 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων συνάγεται ότι ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος, όπως και η προσφυγή ακυρώσεως στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

213 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη ή όταν γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

214 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

215 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Tempus ηττήθηκε και η Επιτροπή είχε ζητήσει να καταδικαστεί η Tempus στα δικαστικά έξοδα των διαδικασιών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου, πρέπει η Tempus να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα αμφότερων των διαδικασιών. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα φέρει τα δικαστικά έξοδά του, εφόσον δεν υπέβαλε σχετικό αίτημα.

216 Κατά το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Κατά συνέπεια, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η οποία παρενέβη στη δίκη ενώπιον του Δικαστηρίου, θα φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) **Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 15ης Νοεμβρίου 2018, Tempus Energy και Tempus Energy Technology κατά Επιτροπής (T-793/14, EU:T:2018:790).**

2) **Απορρίπτει την προσφυγή στην υπόθεση T-793/14.**

3) **Η Tempus Energy Ltd και η Tempus Energy Technology Ltd φέρουν, πέραν των δικών τους δικαστικών εξόδων, και εκείνα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των διαδικασιών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ενώπιον του Δικαστηρίου.**

4) **Η Δημοκρατία της Πολωνίας και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.**

(υπογραφές)